

FASTER

Oikos

ÅRSRAPPORT 2023

Indhold:

Indledning	side	3
Ledelsesberetning	side	4
Tilsynsdiamant	side	15
Ledelsespåtegning	side	17
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	side	18
Resultatopgørelse	side	22
Totalindkomstopgørelse	side	22
Foreslået resultatfordeling	side	22
Balance pr. 31. december	side	23
Egenkapitalopgørelse	side	24
Kapitaldækningsopgørelse	side	24
Noteoversigt	side	25
Noter	side	26
Hovedtal og 5 års nøgletal	side	43
Medarbejdere	side	46
Repræsentantskab og revision	side	47

Kære andelshavere og kunder i FASTER Andelskasse (FASTEROikos)

2023 var et tilfredsstillende år for FASTEROikos og med baggrund i blandt andet basisindtjeningen udviser 2023 et flot resultat. Igen i 2023 leverede begge vores afdelinger i Astrup og i København en god vækst fra både eksisterende og nye kunder.

Som nævnt ovenfor leverede FASTEROikos for 12. år i træk et fint resultat – et resultat, som er noget højere, end det vi er vant til. Resultatet er skabt ved god indtjening på vores overskudslikviditet og fra stigende renter på udlån, men også i et år hvor vi overordnet set holdt vores gebyrer i ro.

Resultatet er meget væsentligt i forhold til vores ønske om selvstændighed. EU og Finanstilsynet kræver at de danske pengeinstitutter har en solid egenkapital og et stærkt kapitalberedskab. Resultatet skal derfor lægges til vores kapital for at overholde de stadigt stigende kapitalkrav til den finansielle sektor.

2023 betød en rigtig fin vækst i både udlån og indlån - og vel at mærke med et udlån til kunder med en sund kreditværdighed, hvilket vi naturligvis er godt tilfredse med. Faktisk kunne vi se, at kundernes bonitet steg en anelse i 2023. Udlånsstigningen blev på 8,93% i 2023 og indlånsstigningen 6,83%.

Året er gået med blandt andet to inspektioner fra Finanstilsynet (ordinær inspektion og hvidvask inspektion). Begge var med få påbud, som vi selvfølgelig arbejder med at få opfyldt. Overordnet set er vi tilfredse med de forholdsvis få påbud, som Finanstilsynet fandt anledning til at give til FASTEROikos. Vi tager det som et klart udtryk for, at vi ved vores tilgang overholder gældende regler både i forhold til den normale drift og på hvidvaskområdet. Inspektioner fra Finanstilsynet tager rigtig mange arbejdstimer fra den daglige drift, hvorfor to inspektioner synes voldsom for et pengeinstitut i vores størrelse.

Lokalt har vi støttet bredt og hjulpet mange lokale projekter i gang – både på vores to friskoler, men også den lokale skole i Astrup. Herudover har vi støttet op omkring projekter i hele nærområdet – minilandsstævnet i Astrup, samt ved næsten alle lokale sportsklubber.

Vi har i 2023 arbejdet med finansiell inklusion og har nu modtaget over 100 familier ved udgangen af 2023. Det ser vi som meget tilfredsstillende. Samtidig arbejder vi videre med muligheden for at tilbyde Oikoslån igen.

Vi kan igen med rette sige, at vi – både som lokal og ansvarsbevidst andelskasse, såvel som en andelskasse med fokus på de svage i samfundet – glæder os over stor interesse fra flere nye kunder, og deres lyst til at være en del af dette sammenhold omkring andelstanken.

Vi kan mærke at kunderne påskønner, at vi involverer os i mærkesager, blandt andet lokal foreningsstøtte, inklusion, flygtninge med mere. Vi kan love at dette også fortsætter i fremtiden.

Den store opbakning fra vores kunder bekræfter os i vores fortsatte selvstændighed, hvilket betyder meget for medarbejdere, direktion, bestyrelse og repræsentantskab. Vi vil derfor igen slutte af med det lille store ord: **TAK**.

Steen Dammark Nielsen
Formand

Jan Kirkensgaard
Direktør

Ledelsesberetning 2023

2023 var et godt og stabilt år i FASTER Andelskasse (FASTEROikos)

2023 var et spændende og begivenhedsrigt år for FASTEROikos, og der var flere ting at glæde sig over:

- Et meget tilfredsstillende driftsår
- Flot resultat i begge afdelinger
- Basisindtjeningen er nu på et godt niveau
- Tydelige mærkesager der fortæller om vores lokale støtte og opbakning, samt den aktive støtte til finansiell inklusion og fattigdomsbekæmpelse

Verdensordenen er fortsat i uorden, idet Rusland stadig har en invasion af en del af Ukraine, og krigen raser stadigvæk. Dermed fortsætter den hurtigt stigende inflation i Europa og det meste af verden. En følge deraf giver en stigende rente. Det påvirker mange kunder, men dog i forskellig grad. Ikke mindst boligejerne med variabel rente er ramt, men også erhverv som landbruget er påvirket af den stigende rente.

Vi frygter for yderligere spændinger i Mellemøsten og ikke en fred, som uden tvivl ville være det bedste. Herudover kommer de store spændinger både omkring Taiwans selvstændighed og mellem Nord- og Sydkorea.

I FASTEROikos har vi fortsat høj aktivitet med stor fokus på at levere kvalificerede oplevelser i form af gode produkter og priser for andelshavere og kunder.

Flere og flere udsættes desværre for at blive bedraget på forskellige måder, og vi oplever at kunderne er rigtig kede af episoderne. Der vil altid være forbrydere, som vil forsøge at svindle sig til penge, og vi kan kun opfordre til, at man altid er meget kritisk og skeptisk, når kortoplysninger, koder og Mi-tID benyttes. Husk at koder er personlige og aldrig skal oplyses til andre.

Ligeledes opfordrer vi vores kunder til at følge med i dagspressen omkring nye tiltag fra svindlere samt altid at have opdateret software på alle adgange til blandt andet internettet og netbanken (mobiltelefon, tablet, pc og så videre).

Vi har igen i 2023 fået mange nye kunder, som har tilvalgt vores stærke værdier og fællesskabet i en andelskasse. Vores solide værdier er skabt med udgangspunkt i de oprindelige værdier for både FASTER Andelskasse og Andelskassen Oikos.

Det er naturligvis også vigtigt for os at fastholde vores gode eksisterende andelshavere og kunder. Dette kan ses ved, at vi mister meget få kunder, hvilket gør, at vi vurderer, at vores kunder er tilfredse med netop vores medarbejders tilgang til dem, og de værdier vores andelskasse har.

Der skal igen lyde en stor tak for opbakningen til både andelshavere, kunder og medarbejdere.

Selvstændigheden er fortsat ikke til diskussion

Det var med spænding, at vi gik ind i 2023, idet vi var bevidste om, at vi både skulle styrke basisindtjeningen, men også vise at vi ved stigende renter ville have en forbedret indtjening. En nødvendighed for at vi i de kommende år kan styrke kapitalen og sikre vores andelskasses fremtid.

Den samlede konklusion fra bestyrelse og direktion er, at grundlaget fortsat klart er til stede for at fastholde vores selvstændighed med baggrund i årets resultat og ikke mindst i netop en styrket basisindtjening.

Samtidig betyder andelstanken og fællesskabets styrke, at vi har et solidt fundament for fremtiden.

Det er fortsat tydeligt, at værdien af at klare sig selv og samtidig holde fast i andelstanken er forenelig med at have en økonomisk solid, driftig og moderne drevet virksomhed med stor opbakning – både

lokalt, men også fra de mange andelshavere, som sætter blandt andet socialt ansvar højt – både lokalt og i et større perspektiv, samt finansiel inklusion.

Økonomisk stærke kunder og sund drift

I 2023 kunne vi konstatere at langt hovedparten af vores privatkunder, såvel som erhvervs-kunder, og herunder også flere af landmændene, overordnet har en sund økonomi.

FasterOikos har en stor eksponering mod landbrug, men vores portefølje er overordnet kendetegnet ved mindre produktionslandbrug og mange små hobbylandbrug, hvor indehaverne reelt lever af deres lønindkomst. Landbrugets forhold betyder dog en vis risiko både på branchebasis og i forhold til enkeltkunder. FasterOikos er bevidst om disse udfordringer og risici, og styrer andelskassen ud fra dette.

Landbrugskunderne i Faster Andelskasse har igennem de seneste år haft fornuftige prisvilkår på tværs af driftsgrenene. Det betyder, at de generelt er blevet stærkere på kapital og drift. Vi er dog opmærksomme på den stigende rente, der især har påvirket landbrugskunderne i 2023. I 2023 har vi især haft fokus på de stigende jordpriser, og rentabiliteten i køb af jord.

Vores erhvervs-kunder medvirker positivt til udviklingen i Danmark, og det giver fortsat flot basis for deres og andelskassens fremtid.

I 2023 skiftede flere privatkunder og mindre lokale erhvervsdrivende til vores andelskasse. Deres skifte er drevet af ønsket om at være en del af en andelskasse med både stærke og klare værdier, hvor der er fokus på mærkesager, nærhed, tilgængelighed og samarbejde med baggrund i reel indsigt i virksomhedens forhold.

Vores privatkunder viser igen i 2023 en god og solid økonomi, hvilket vi er meget tilfredse med.

Vi har fortsat en simpel og overskuelig forretningsmodel, hvor vi løser daglige og almindelige behov indenfor finansielle ydelser, alt imens specielle ydelser løses via vores dygtige samarbejdspartnere indenfor fx investerings-, pensions- og forsikringsprodukter. Det gør os til et fuldservice pengeinstitut.

Vi kender hovedparten af kunderne rigtigt godt og dermed deres økonomi og muligheder. Det giver os et godt grundlag for at sætte os ind i kundernes situation og dermed formidle den bedste rådgivning.

FasterOikos har konstant fokus på en tilstrækkelig kreditkvalitet, hvilket underbygges af at ingen kunder har reelle restancer overfor realkreditinstitutterne DLR og TotalKredit, som vi samarbejder med. Ligeledes har vores nedskrivninger i mange år ikke haft store udsving. Det er vores opfattelse, at nedskrivningsprocenten, med baggrund i vores solide kunder, er på et korrekt niveau.

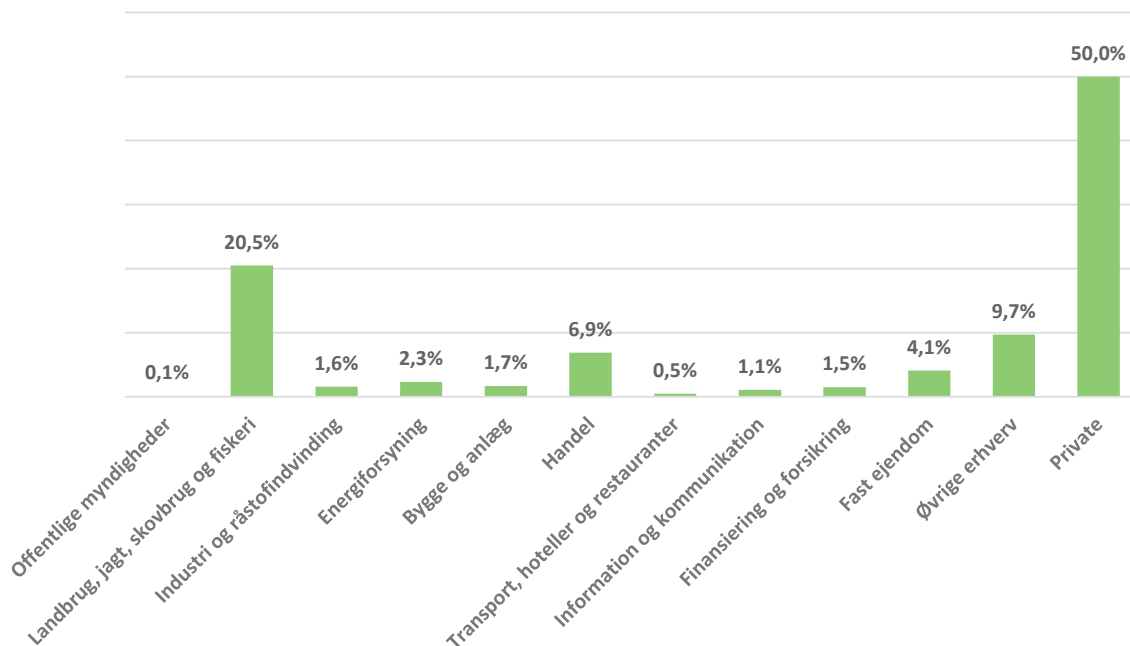
Til yderligere underbygning af vores kunders solide kvalitet kan det oplyses, at meget få af vores kunder har haft behov for tiltag eller hjælp fra andelskassen, for at understøtte deres engagement i 2023. FasterOikos låner fortsat penge ud til gode projekter – både til private og erhverv – og går derfor ikke på kompromis med en ansvarlig kreditpolitik. I 2023 kunne FasterOikos igen fastholde sine traditionelle dyder som høj troværdighed og indlevelse. Vores rådgivning handler om gode og ordentlige relationer samt gensidig tillid.

Udviklingen i aktiviteter og økonomiske forhold

2023 bød på spændende udfordringer for FasterOikos. Indlånsoverskuddet og forrentningen af dette har i 2023 givet en god indtjening. Det betyder at vores kunder nu igen modtager positiv rente på deres opsparinger. Desværre har vores udlånskunder også mærket rentestigningen, så de nu har en højere rentebyrde end tidligere.

Andelskassens privat- og erhvervs-kunder har det overordnet set økonomisk godt. Det samlede udlån steg i 2023 med 8,93 %. Vi betragter udviklingen som tilfredsstillende i en tid, hvor flere pengeinstitutter har stagnerende eller lidt stigende udlån.

Udlån og garantidebitorer fordelt på sektorer og brancher

Nedskrivninger i 2023 er reelt steget, selvom tallet i regnskabet er lavere end i 2022. Det skyldes, at vi har afskrevet beløb på nogen af vores kunder, som vi vurderer, ikke vil blive i stand til at tilbagebetale. FasterOikos har en samlet nedskrivning på 5.631 t.kr. Finanstilsynet opfordrede i december 2023 til forsigtig tilgang og ledelsesmæssige skøn for udlånsporteføljerne i forhold til eventuelle kommende recession, usikre huspriser og de stigende renters påvirkning af kunderne i 2024, hvilket vi har valgt at følge.

I 2023 havde FasterOikos en fin kundetilgang af kreditværdige kunder med tillid til vores forretningskoncept. Vi fører en forsigtig kreditpolitik og giver fortsat ingen udlån til ejendomsspekulation, valutaspækulation og gearede investeringer. FasterOikos giver ikke provision til medarbejderne ved salg eller henvisning af egne eller samarbejdspartneres produkter.

FasterOikos støtter

Det glæder os igen i 2023 at have fået mulighed for at støtte mange spændende projekter. De kan ikke alle nævnes, men vi vil her fortælle om nogen af dem.

Finansiell inklusion og Fattigdomsbekæmpelse

Indenfor de seneste år har vi oprettet næsten 100 familier som kunder under Finklusion (Finansiell Inklusion). Det betyder at disse flygtninge og deres familier i Danmark kan få både privat- og erhvervs-konti, der giver dem mulighed for som selvstændige at starte virksomhed op i Danmark, og dermed få chancen for at skabe deres egen indtjening, hvilket er meget vigtigt for dem. Dette er noget, vi bruger mange ressourcer (timer) på i forhold til opstart og løbende drift.

Vi har støttet:

- Civil Connections, Soccer League 2023 – en sportsturnering i Uganda til stor glæde for både deltagere og området
- VestKenyas Venner med et beløb til en skole
- en kunstner, som rejser rundt og skaber glæde til flygtningebørn i flygtningelejre
- projektet "Dråben i Havet", som står for borgernes egen renholdelse af deres byer/bydele
- Oikosfonden

Vi arbejder fortsat på at lave nye lån til fattigdomsbekæmpelse. Det tager desværre tid at få på plads, da vi skal sikre os, at alle gældende regler for kreditgivning overholdes. Det ene projekt er i Zambia, og her håber vi at kunne melde noget positivt ud i første halvår 2024.

Vi har, som oplyst i regnskabet for 2022, drøftet med vores medlemmer af repræsentantskabet, hvorledes vores overordnede støtte til området finansiel inklusion og fattigdomsbekæmpelse i fremtiden bør være. Beslutningen er at satse endnu mere på den "systemiske støtte", som betyder, at vi ønsker en mere aktiv vurdering af projekter, og derfor vil vi arbejde mere for at få placeret større beløb som Oikoslån, hvor hjælpen når ud til flere. Her er tankegangen mere projektorienteret, og der opnås mere effekt i det nærområde, der støttes. Det ses ofte i form af arbejdspladser og uddannelsesmuligheder kombineret med en egen indsats i projektet. Dette vil tydeligt kunne hjælpe fattige og udsatte i nogle eksempelvis afrikanske lande. Omvendt betyder beslutningen, at vi i nogen mindre grad vil hjælpe med støtte i form af beløb som sponsering.

Samtidig vil vi ufortrødent, men under en forbedret form, fortsætte vores gode samarbejde og økonomiske støtte omkring finansiel inklusion med Finklusive, idet dette netop passer til vores mærkesager. Det betyder, at vi fortsat vil kunne hjælpe mange flygtninge i gang med at arbejde som selvstændige og tjene egne penge til deres familier.

Mikrofinans til flygtninge i Danmark

Vilkårene er svære for flygtninge, som ønsker at være selvstændige i Danmark. Finklusive har den første kontakt med de erhvervsdrivende, som herefter tilbydes at være kunde hos FASTEROIKOS

Støtte til de aktive lokalsamfund og bidrag til den lokale udvikling og vækst

Det glæder os, når foreninger og andre initiativtagere kontakter os, så vi dermed får mulighed for at hjælpe de ildsjæle, der rundt omkring bruger meget tid og energi på forskellige aktiviteter. I 2023 har vi bidraget væsentligt til mange projekter og givet sponsorstøtte til vores små lokalsamfund.

Vi har støttet:

- Minilandsstævnet i Astrup, som havde en flot deltagelse – også fra FASTEROIKOS.
- Uddelingen af Fasters Flamme og Forskønnelsespriser i flere byer.
- Friskolerne i Herborg og Højmark samt Børnesporet, Astrup.
- Et projekt ved den lokale vuggestue/børnehave i Astrup.
- Mange sportsforeninger, blandt andet Rækker Mølle håndbold.
- Ny elektronisk måltavle på FASTER Stadion.
- Lokale forsamlingshuse.
- København Futsal, støtte til spillertrøjer.
- Foreningen Kunst ud til folket.
- Oliver Hedegaard, gokart og Poul Mandrup, rally.

En fornøjelse at se lokale hold i nye trøjer – og skønt at måltavlen lyser op med flotte resultater – vi er stolte over at have muligheden for at bidrage i lokalsamfundet.

Herudover har vi støttet:

Fiskbæk Borgerforening, Rækker Mølle GUF, Vorgod-Barde Hallen, Sydhjørnet Kristelig Handicapforening, Bølling MC-klub, Kulturklubben i Ringkøbing-Skjern, Pickle ball bat og bolde Skjern, Naturhuset Skovlykke, Faster Seniorklub, Rækker Mølle Håndbold, Radio Ådalen, Faster-Astrup Ungdomsklub, Julefest i lokale foreninger, Veteraner Ved Fjorden, Faster Badmintonklub, Dejbjerg Golfklub, Hospitalsklovnene, Vorgod-Barde fodbold og håndbold, Smedenens Hus, Landsbyklyngen Friskvind, Lem Boldklub, Ringkøbing-Skjern Fugleforening, Faster Marie Støtteforening, Troldhede Hallen, Fonden Lem Svømmebad, SdrFelding.dk, Julemærkemarchen og mange andre med fx annoncestøtte, reklameartikler, sponsorgaver med videre.

Resultatforventninger og planer for 2024

Vi glæder os til 2024, hvor vi igen vil have fokus på kunderelationer og vores mærkesager. Vi vil arbejde med at styrke andelstanken. Dette vil vi gøre via vores medlemskab af Demokratisk Erhverv.

Vores budget for 2024 udviser et resultat på 8 mio. kr. efter skat, idet vi forventer, at der bliver en sund, men også mindre vækst i udlånet, samt at der vil ske en vis indsnævring af rentemarginalen på grund af faldende renter og stor konkurrence. Hertil kommer, at der vil være behov for nye nedskrivninger med baggrund i recessionstegn.

Der er kommet lidt mere usikkerhed omkring enkelte af landbrugssektorens grene og deres udvikling jævnfør de seneste prognoser, og vi er fortsat opmærksomme på udviklingen i sektoren.

Omkostningerne er i fokus fordi blandt andet overenskomstforhandlinger for den finansielle sektor og andre sektorer betyder stigende lønomkostninger. Det bliver fortsat en vigtig opgave at holde godt øje med omkostningerne i 2024 herunder særligt også IT-omkostningerne. Prognoser fra vores data-central BEC viser, at vi kan forvente en stigning på IT-udgifter på op til 10 % i 2024 i forhold til udgiften i 2023. Vi mener, på trods af stigninger, at kunne holde omkostningerne på et rimeligt niveau.

FasterOikos forventer i 2024 en skærpet konkurrencesituation efter de attraktive kunder, da der ikke længere handles mange boliger og andelsboliger efter de voldsomme rentestigninger. Det kan føre til priskonkurrence, hvilket vi er opmærksomme på. Vi har i skrivende stund konkurrencedygtige priser på produkter som andelsboliglån, boliglån, miljøforbedrende lån og billån.

Uforudsete negative hændelser kan også indtræffe og dermed reducere resultatet. Vores risiko er nedskrivningerne med baggrund i eksempelvis:

- At krigen i Ukraine går ind i en ny fase, som kan involvere andre lande.
- At konflikterne de mange andre steder i verden udvikler sig negativt.
- En ny finanskriser i Europa på grund af stigende renter og inflation.
- Valget i USA forandrer deres holdning til Europa.

Mængden af nye regler, bekendtgørelser med mere forventes desværre at være uforandret i 2024 med deraf følgende store ressourcemæssige belastninger i forhold til andelskassens størrelse.

I FasterOikos vil vi leve op til kravene om at være et nærværende og solidt pengeinstitut, der sætter den enkelte kunde i centrum.

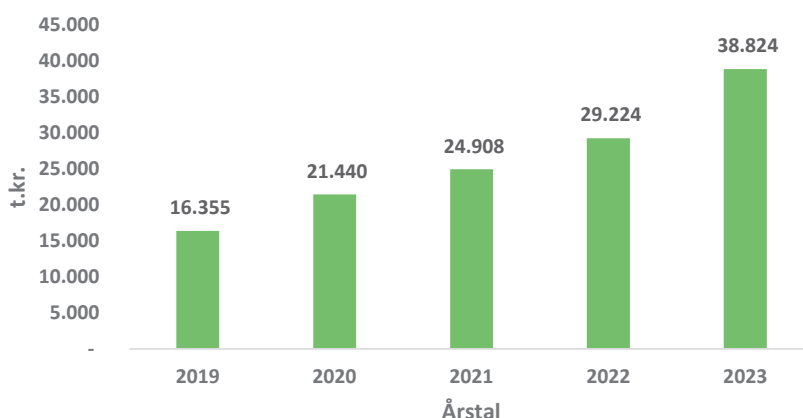
Nettorenteindtægter

Nettorenteindtægter er i 2023 på 26.913 t.kr. mod 17.163 t.kr. i 2022. Dette betragter vi som et meget tilfredsstillende niveau.

Gebyr- og provisionsindtægter

Gebyr- og provisionsindtægter udgør 13.298 t.kr., og er dermed uændret i forhold til 2022. Dette kan der ses nærmere om i note 4 i regnskabet.

Netto rente- og gebyrindtægter

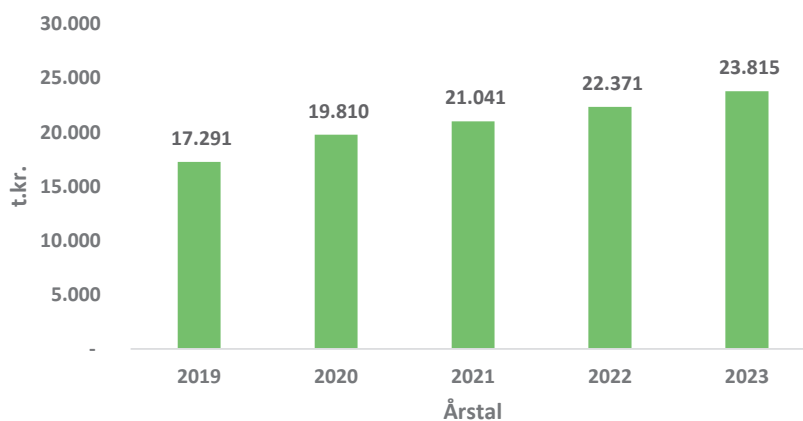
Udgifter

Personaleløbninger, pension og social sikring er steget med 4,0 % til i alt 12.650 t.kr. Stigningen skyldes primært lønreguleringer.

De samlede udgifter til administrationsudgifter er i 2023 steget med 9,4 % til 11.165 t.kr. mod 10.210 t.kr. i 2022. Baggrunden for denne stigning skal findes i at advokatbistand, revisor, vedligeholdelse af ejendommen samt ikke mindst at vores omkostninger til sponsering og reklame steg væsentligt i 2023.

Stigningen i sponsering og reklame er et strategisk valg af direktion og bestyrelse idet vores tilstedeværelse i forhold til vores mærkesager i et år med god indtjening er vigtig.

Udgifter til personale og administration

Kursreguleringer

Kursreguleringer udviser netto en positiv kursregulering på 3.271 t.kr. fordelt med en gevinst på 1.989 t.kr. på obligationer og en gevinst på 993 t.kr. på aktier. Udover ovennævnte gav valuta en gevinst på 264 t.kr. Der er i år en kursgevinst på investeringsejendommen på 25 t.kr.

Med hensyn til obligationer i øvrigt og aktier henvises til nedenfor under henholdsvis "Renterisiko" og "Aktierisiko".

Nedskrivninger og hensættelser

Nedskrivninger og hensættelser på udlån og garantier med videre udgør i 2023 netto en yderligere nedskrivning på 1.598 t.kr. hvor det i 2022 var 52 t.kr.

FasterOikos har indregnet et ledelsesmæssigt skøn som tillæg til de modelberegnedes nedskrivninger.

De anvendte IFRS9-modeller er udviklet på den historiske adfærd blandt datacentralens kundeportefølje over flere år, og derfor er det ikke muligt at opfange påvirkningen af inflationens relaterede risici i de modelberegnedes nedskrivninger.

Andelskassen ser stor usikkerhed om udviklingen i de kommende år og effekterne af den. Vi vurderer, at der mangler erfaringer med opgørelser af IFRS 9-forenelige nedskrivninger i sektoren med krisehåndtering. Men også med generel håndtering i forhold til de mange usikkerhedsfaktorer med krig, sygdomme som fx COVID-19 og de deraf følgende konsekvenser, blandt andet pludselig rentestigning, væsentligt ændrede energipriser, prisfald på boliger med videre.

FasterOikos har valgt at fokusere på, at vi ønsker en endnu bedre afspejling af vores potentielt kreditmæssig sårbare kunder og har efter grundige overvejelser valgt at definere vores ledelsesmæssige skøn på følgende måde:

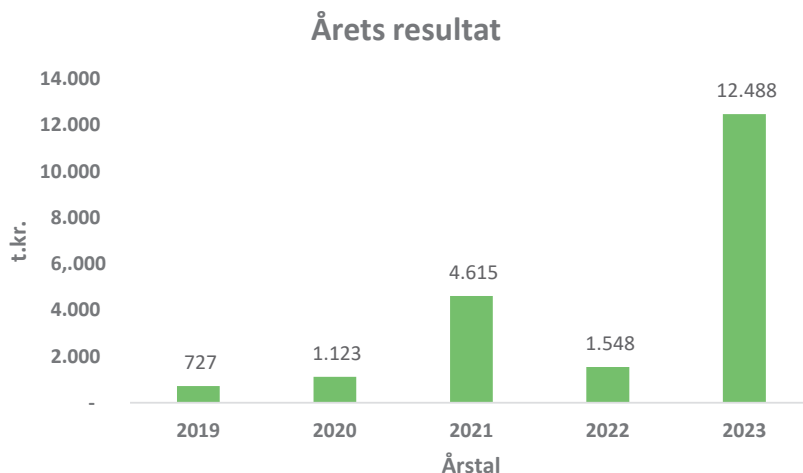
Vi har gennemgået vores kunder med eksponeringer og har fokuseret på de økonomisk mest sårbare, hvor der er kraftige fald i formue eller rådighedsbeløb som følge af rentestigninger. Herudover har vi i vores vurderinger inddraget tabeller og beregninger omkring afvikling og ændringer som følge af potentielle fortsatte stigninger i renten. I forhold til erhvervs-kunder har vi set på afregningspriser – både nuværende og forventede fremtidige priser – samt sårbarheden ved rentestigning og væsentlige samfundsændringer som følge af den økonomiske situation.

Det betyder, at det ledelsesmæssige skøn er baseret på de udvalgte kunder, som vi vurderer, er i størst sandsynlighed for default. Her har vi nedskrevet et beløb, som svarer til deres blanco element ved den almindelige forsigtige værdisætning af sikkerheder.

FasterOikos har i det ledelsesmæssige skøn både vurderet på kunder i forskellige erhverv samt relevante privatkunder. Det ledelsesmæssige tillæg vedrører eksponeringer i stadie 2 svag og stadie 3.

Årets resultat sammenholdt med den forventede udvikling

Årets resultat efter skat udviser et overskud på 12.488 t.kr., hvor det i 2022 var på 1.548 t.kr. Målet for 2023 var et resultat på 5 mio. kr. efter skat. Afvigelsen skal primært ses i de forbedrede muligheder for indtjening på overskudslikviditet samt stigende indtjening fra udlån og kreditter.

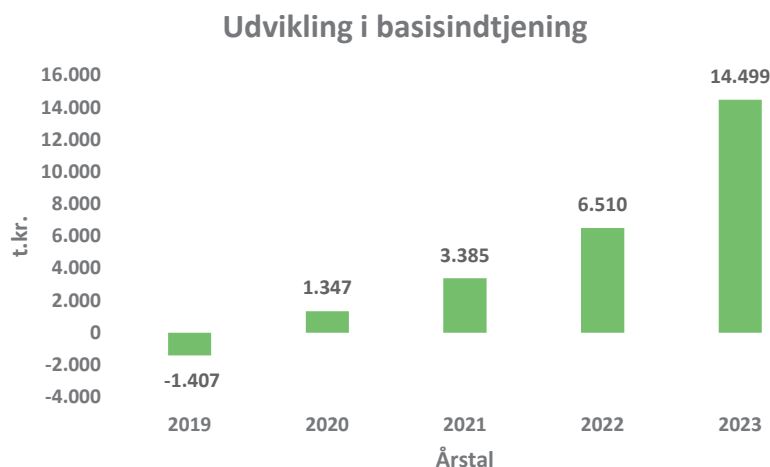
Der anvendes fortsat betydelige ressourcer på implementering af nye regler og direktiver. Dette vil også påvirke resultat og ressourcer i de kommende år.

Basisindtjeningen

Basisindtjeningen, der defineres som resultatet før kursreguleringer, nedskrivning og skat, er øget markant i 2023 og ender på 14.499 t.kr. mod 6.510 t.kr. i 2022.

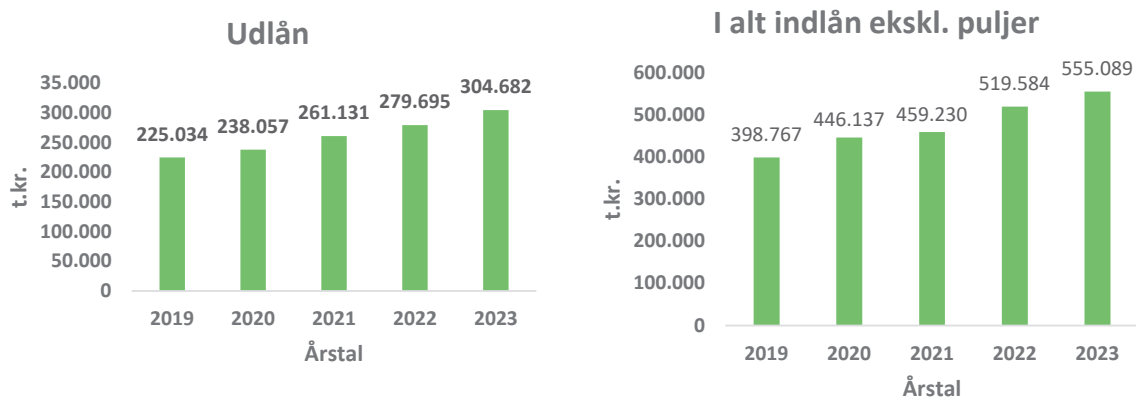
	Beløb i 1.000 kr.	2023	2022	Ændring
Netto rente- og gebyrindtægter		38.824	29.224	9.600
Andre driftsindtægter		155	301	-146
Udgifter til personale og administration		23.815	22.371	1.444
Af- og nedskrivninger på im- og materielle aktiver		617	637	-20
Andre driftsudgifter		48	7	41
Basisindtjening		14.499	6.510	7.989

En fornuftig og sund basisindtjening er af meget stor vigtighed for at sikre vores fremtid.

Balancen

Hovedaktiviteterne er fortsat i fremgang hvilket giver et tilfredsstillende resultat og pæne stigninger i både indlån og udlån. Balancen stiger med 8,4 % til 710.637 t.kr. mod 655.343 t.kr. i 2022. Udlånet stiger med 8,9 % og indlån ekskl. puljemidler med 6,8 %, hvilket fortsat giver et stort indlånsoverskud. Puljemidler er på 46.297 t.kr., som er en stigning på 14,2 %, som til dels skyldes kursstigninger.

Likviditet

FasterOikos skal likviditetsmæssigt overholde LCR-nøgletallet (Liquidity Coverage Ratio), som skal være på mindst 100 %. LCR-nøgletallet er pr. 31.12.2023 på 2.389,8 % hvilket betragtes som meget tilfredsstillende.

Kapitalforhold

Den egentlige kernekapital efter fradrag pr. 31.12.2023 udgør 79.804 t.kr. mod 67.184 t.kr. pr. 31.12.2022.

FasterOikos har en supplerende kapital på 8.000 t.kr. i TIER-2 kapital optaget i 2020.

Efter konsolidering har andelskassen en kapitalprocent på 24,5 % mod 24,7 % pr. 31.12.2022. Den egentlige kernekapitalprocent er for 2023 på 22,7 % mod 22,1 % for 2022.

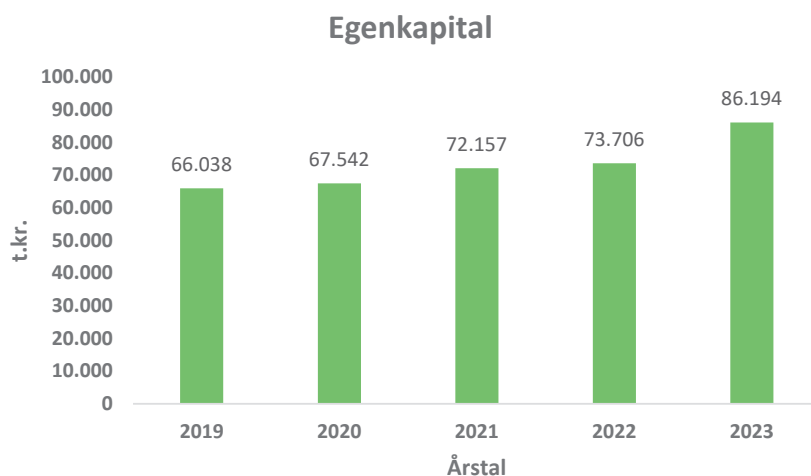
Kapitalprocenterne vurderes til at ligge på et tilfredsstillende niveau for 2023, men det er stadig vigtigt fremover, at levere gode driftsresultater, idet der de kommende år vil være meget stigende kapitalkrav til finansielle virksomheder. Vi budgetterer med at overholde de kommende kapitalkrav ved at lave fortsat solide driftsresultater samt en nødvendig udvidelse af andelskapitalen.

FasterOikos's individuelle solvensbehov ultimo 2023 er opgjort til 10,5 % mod 12,0 % ultimo 2022. Ud over det individuelle solvensbehov kommer kapitalbevaringsbufferen, der er fuldindfaset på 2,5 %, den kontracykliske kapitalbuffer, der er indfaset med 2,5 %, samt NEP-tillægget, der er fuldt indfaset med 6,1 %, hvorefter det samlede krav til andelskassens kapitalgrundlag udgør 21,6 %.

	Beløb i t.kr.	procent
Kapitalgrundlag pr. 31.12.2023	86.141	24,5
Individuelt solvensbehov	-36.786	-10,5
Overdækning før bufferkrav	49.355	14,0
Kapitalbevaringsbuffer	-8.793	-2,5
Kontracyklisk kapitalbuffer	-8.793	-2,5
NEP-tillæg	-21.455	-6,1
Overdækning efter bufferkrav og NEP-tillæg	10.314	2,9

NEP-kravet beregnes på basis af andelskassens solvensbehov pr. 31.12.2022. Solvensbehovet er faldet 1,5 % i 2023 og derfor forventes andelskassens overskydende solvens at stige tilsvarende fra 2025.

I henhold til kapitaldækningsbekendtgørelsen skal vi offentliggøre en række risikoplysninger, der oftest omtales som Søjle III-oplysninger. Nogle af disse oplysninger fremgår af nærværende årsrapport, mens vi har valgt at offentliggøre de samlede oplysninger på hjemmesiden, og de kan læses her: <https://bit.ly/Tillægsrapporter>

Nedskrivningsegne passiver (NEP)

NEP-kravets formål er at sikre, at pengeinstituttet har tilstrækkelige nedskrivningsegne passiver til, at der kan gennemføres en smidig restrukturering eller afvikling, hvis pengeinstituttet bliver nødlidende, uden involvering af statslige midler, og uden at afviklingen får væsentlig negativ effekt på den finansielle stabilitet.

Kravet til NEP fastsættes af Finanstilsynet. NEP-kravet består, udover solvensbehovet, af et rekapitaliseringsbeløb, der vil ligge mellem 3,5 og 6 %. Kravet er dynamisk, i takt med udviklingen i solvensbehovet. NEP-kravet skal derfor ses som summen af solvensbehovet og det hidtidige begreb NEP-tillæg. Finanstilsynet genberegner og meddeler NEP-kravet en gang årligt, hvorved NEP-kravet ikke er statisk, men kan ændre sig fra år til år.

NEP-tillægget er en afledt effekt i forhold til solvensbehovet. NEP-kravet er primo 2024 fuldt indfaset med 6,1 % og udgør 16,6 % af de risikovægtede eksponeringer.

FasterOikos står fornuftigt rustet til eventuelle kommende nye NEP-krav. Der er fra ledelsens side stor opmærksomhed på, at der i fremtiden skal være tilstrækkelig indtjening til at øge kapitalen.

ESG og bæredygtighed

Det er en vigtig del af samfundsansvaret for finanssektoren, at vi tager et medansvar ved at sikre et fokus på ESG. ESG står for Environmental, Social and Governance og betyder de forhold i en virksomhed, der vedrører alle miljø-, sociale og ledelsesmæssige aspekter.

I FasterOikos har vi også fokus på dette område og har løbende tilført ressourcer til området.

Vi bakker op om de anbefalinger Forum for Bæredygtig Finans lancerer. Vores handlingsplan for området viser blandt andet vores plan for reduktion af CO₂ aftrykket fra investeringsprodukter.

Der arbejdes løbende med en proces for udvikling af nye tiltag til beregning og rapportering af data på området. Handlingsplanen kan ses på vores hjemmeside:

<https://bit.ly/Tillægsrapporter>

Efter regnskabsårets afslutning

Ingen hændelser.

FasterOikos' vidensressourcer

Andelskassens vidensressourcer er fuldt ud intakt i form af en dygtig, stabil og loyal medarbejder-

stab, der også har indsigt i samt et yderst godt kendskab til kunderne, hvilket er af særlig betydning for den fremtidige drift og indtjening.

Særlige risici, herunder forretningsmæssige og finansielle risici

I forbindelse med regnskabsudarbejdelsen har ledelsen foretaget vurderinger og skøn af fremtidige forhold som grundlag for den regnskabsmæssige værdiansættelse af aktiver og forpligtelser på balancen. De udøvede skøn og vurderinger hviler på forudsætninger, som ledelsen finder forsvarlige. Det kan dog vise sig, at disse kan være behæftet med en vis usikkerhed som følge af en anden udvikling end den forventede – det være sig i den omverden, som andelskassen fungerer i eller i forhold vedrørende kunder eller forretningsrelationer i øvrigt.

For en række øvrige balanceposter, herunder sektoraktier, grunde og bygninger indgår der ved målingen forhold, hvortil der er knyttet en vis grad af usikkerhed. Ledelsen vurderer dog overordnet, at usikkerheden på de omtalte poster er på et niveau, der er af uvæsentlig betydning i forhold til årsrapporten.

Ledelseshverv

Ledelseshverv for andelskassens bestyrelses- og direktionsmedlemmer i andre erhvervsdrivende virksomheder oplyses på side 47.

Udbytte

Bestyrelse og repræsentantskab indstiller til 0 % i udbytte til andelshaverne. Dette er med baggrund i nødvendig styrkelse af egenkapitalen i forhold til NEP-krav og kommende nye kapitalkrav.

Finansielle risici og politikker for styringen heraf

Det overordnede princip for FasterOikos bygger på, at de risici, der måtte opstå i forbindelse med driften af andelskassen, nøje overvåges og holdes inden for rammer fastsat af bestyrelsen. De væsentligste risikotyper i forbindelse med driften af andelskassen er kreditrisikoen på udlånsporteføljen, markedsrisikoen på områderne fonds, valuta og likviditet samt operationelle risici.

Kreditrisici

FasterOikos tilstræber ved långivning at sikre en passende spredning på kunder og brancher, så enkelte eksponeringer ikke udgør nogen risiko for andelskassens eksistens. Desuden er vi, via de forskellige forretningsområder og brancher sikret en vis spredning på udlånsaktiviteterne. Traditionelt har FasterOikos dog haft en stor eksponering mod landbruget. Dette er naturligt med baggrund i vores geografiske placering og andelstanken. Ledelsen er konstant opmærksom på udviklingen i erhvervet.

Andelskassens samlede eksponeringer inklusive uudnyttede kreditter og garantier pr. 31.12.2023 er på 531.249 t.kr. mod 510.474 t.kr. pr. 31.12.2022.

Den daglige styring af kreditrisikoen varetages af kunderådgiverne i samarbejde med direktionen. Såfremt et engagement bringes op over kunderådgiverens bevillingskompetence, overgår bevillingen til enten direktionen eller bestyrelsen. Den overordnede overvågning af andelskassens samlede kreditrisiko varetages af bestyrelsen, som løbende gennemfører bonitetskontroller af vores engagementsportefølje.

FasterOikos klassificerer kundernes udlånsbonitet i fem risikogrupper i overensstemmelse med den risiko, der vurderes at være forbundet med lån til den enkelte kunde. Klassificeringen sker for privatkunder med basis i gælds faktor, rådighedsbeløb, sikkerhed og reel formue, mens erhvervs kunder klassificeres efter indtjening, egenkapital og sikkerhed. Baggrunden for klassificeringen på både privat- og erhvervs kunder er med udgangspunkt i vejledningen fra Finanstilsynet.

Markedsrisici

Grundlæggende er vores politik vedrørende markedsrisici, at der aldrig påtages risici, der kan få indflydelse på andelskassens handlefrihed. For hver risikotype fastsætter vi konkrete rammer, og det indgår således ved risikovurderingen, at der skal være et fornuftigt og velafbalanceret forhold mellem risiko og afkast. Markedsrisikoen styres via fastsatte limits for en lang række af risikomål. Direktion og bestyrelse modtager løbende rapportering om risici udarbejdet af regnskabsafdelingen.

Renterisiko

Udlåns- og indlånsforretninger i FASTEROIKOS samt mellemværender med kreditinstitutter er for hovedpartens vedkommende indgået på variabel basis. Fastrenteforretninger er udelukkende placeret i kreditforeningsobligationer. Renterisikoen beregnes løbende i overensstemmelse med Finanstilsynets vejledning. Den samlede renterisiko udgjorde 1.499 t.kr. i 2023 mod 1.454 t.kr. i 2022.

Valutarisiko

FASTEROIKOS ønsker ikke at påtage sig væsentlige valutarisici. Det er vores politik, at den samlede valutaposition ikke må overstige 6 % af andelskassens kapitalgrundlag efter fradrag. Den samlede valutaposition den 31.12.2023 udgør 1.713 t.kr. svarende til 2,1 % af kernekapital efter fradrag mod 0,7 % i 2022. FASTEROIKOS har vedtaget retningslinjer for, hvilke valutaer, det er tilladt at have eksponering i.

Aktierisiko

FASTEROIKOS er medejer af forskellige sektorselskaber, hvor de væsentligste poster er ejerandele i DLR Kredit A/S, Sparinvest Holding A/S, Bankinvest Holding A/S, PRIPS2022, Opendo A/S og PRAS A/S. Herudover har vi i perioder en beskeden portefølje af børsnoterede aktier. I forhold til vores egenkapital er der tale om en beskeden beholdning ud fra ønsket om at fastholde en lav aktierisiko. Det er andelskassens politik at sprede sine aktieinvesteringer ud på flere selskaber og brancher for dermed at sikre mindre følsomhed overfor enkeltaktier.

FASTEROIKOS benytter ikke afledte finansielle instrumenter i forhold til afdækning og positioner. I bestyrelsens retningslinjer til direktionen er der indbygget et maksimum for den risiko, andelskassen må påtage sig.

Likviditetsrisiko

LCR-nøgletallet (Liquidity Coverage Ratio) viser, hvorledes pengeinstituttet er i stand til at honorere sine betalingsforpligtelser for en kommende 30 dages periode uden adgang til markedsfunding. LCR skal være på mindst 100 %. Andelskassens LCR-nøgletal er pr. 31.12.2023 på 2.389,8 %. FASTEROIKOS har ikke større professionelle aktører, der hurtigt kan trække indlånsmidler ud. Bestyrelsen modtager månedligt likviditetsrapportering.

Ejendomsrisiko

Det er FASTEROIKOS's politik kun at eje de lokaler, hvorfra vi driver vores virksomhed og via en bestyrelsesbeslutning eventuelt købe ejendomme med strategisk betydning.

Det betyder, at vores ejendomsportefølje udgør domicilejendommen, en grund og en investeringsejendom (naboejendommen), som udlejes. Ejendommene vurderes løbende med henblik på at fastsætte dagsværdien. Vores ejendomsportefølje er i øvrigt i forhold til vores balance af beskeden størrelse.

Operationelle risici

FASTEROIKOS har med henblik på at mindske tab, som følge af operationelle risici, udarbejdet flere forretningsgange og politikker. En central del heraf er personale- og sikkerhedspolitikken, der stiller en række krav til IT og personale samt håndtering af følsomme oplysninger. Vores forretningsgange sikrer, at IT-sikkerheden er på et højt niveau.

Operationelle risici kan derfor defineres som risici for økonomiske tab som følge af fejl i interne processer, menneskelige fejl, systemfejl eller tab som følge af eksterne begivenheder. Andelskassens væsentligste datamængde behandles af Bankernes EDB-Central (BEC), der gennem løbende udvikling af styringssystemer sikrer, at risikoen for operationelle fejl minimeres, ligesom tab som følge af IT-nedbrud anses for minimale. Der foreligger forretningsgange, afstemnings- og kontrolprocedurer for relevante områder, der sikrer, at tab som følge af fejl med videre kan begrænses til et minimum.

Særlige risici mv.

Der vil altid være en vis risiko for afvigelser vedrørende indtægter og udgifter.

Tænk hvis en skulptur kunne tale! Vi ved nu, at det kan vores granitskulpturer.
 Det oplevede vi, da Foreningen Kunst ud til folket kom forbi med et arrangement, der satte kunsten i børnehøjde og fokus på det kulturliv, vi omgiver os med i hverdagen. En spændende gadeforestilling.

Tilsynsdiamanten

Tilsynsdiamanten fastlægger en række særlige risikoområder med angivne grænseværdier, som pengeinstitutterne skal ligge indenfor. Tilsynsdiamanten er under løbende vurdering af Finanstilsynet.

I nedenstående figur fremgår de pejlemærker, som Finanstilsynet har fastlagt, samt andelskassens placering indenfor de enkelte områder pr. 31.12.2023, og som det fremgår af figuren, så overholder FASTER Oikos alle grænseværdierne.

Tilsynsdiamanten

De fire grænseværdier er:	Finanstilsynets grænse	FASTER Andelskasse
Summen af 20 største eksponering	Mindre end 175 %	127,30 %
Udlånsvækst	Mindre end 20 %	8,93 %
Ejendomseksponering	Mindre end 25 %	4,12 %
Likviditetsoverdækning	Større end 100 %	2.389,79 %

Summen af 20 største eksponeringer: 127,30 %

Ejendomseksponering: 4,12 %

Udlånsvækst: 8,93 %

Likviditetsoverdækning: 2.389,79 %

Ledespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023 for FASTER Andelskasse.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med lovgivningens krav, herunder lov om finansiel virksomhed og bekendtgørelse om finansielle rapporter i kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber med flere samt eventuelle krav i vedtægter eller aftale.

Vi anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig og de foretagne regnskabsmæssige skøn for forsvarlige, således at årsregnskabet giver et retvisende billede af FASTER Andelskasses aktiver og passiver, finansielle stilling pr. 31. december 2023 samt af resultatet af FASTER Andelskasses aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023. Vi anser endvidere ledelsesberetningen for at indeholde en retvisende redegørelse af udviklingen i FASTER Andelskasses aktiviteter og økonomiske forhold samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som FASTER Andelskasse kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Astrup, den 4. marts 2024

Direktionen

Jan Kirkensgaard

Bestyrelsen i FASTER Andelskasse

Steen Dammark Nielsen
formand

Morten Højbo Jansen
næstformand

Karl Ejler Andersen

Lise Bank Bonde

Merete Bilberg

Kim Valbum

Henrik Engell Petersen

Bestyrelse

Steen Dammark Nielsen
formand

Morten Højbo Jansen
næstformand

Karl Ejler Andersen

Lise Bank Bonde

Merete Bilberg

Kim Valbum

Henrik Engell Petersen

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til andelshaverne i Faster Andelskasse

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Faster Andelskasse for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023, der omfatter resultatopgørelse, totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, kapitalgrundlag og noter, herunder anvendt regnskabspraksis samt 5 års hoved- og nøgletal. Årsregnskabet udarbejdes efter lov om finansiell virksomhed.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af andelskassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2023 samt af resultatet af andelskassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023 i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed.

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsprotokollat til bestyrelsen.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af andelskassen i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisoreres etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser, som omhandlet i artikel 5, stk. 1 i forordning (EU) nr. 537/2014.

Vi blev første gang valgt som revisor for Faster Andelskasse den 26.03.2020 for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2020. Vi er genvalgt årligt ved generalforsamlingsbeslutning i en samlet sammenhængende opgaveperiode på 4 år frem til og med regnskabsåret 1. januar – 31. december 2023.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af årsregnskabet for regnskabsåret 2023. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af årsregnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

Værdiansættelse af udlån, herunder nedskrivninger

Den regnskabsmæssige værdi af udlån og andre tilgodehavender målt til amortiseret kostpris udgør t.DKK 304.682.

Udlån måles til kostpris med fradrag af nedskrivninger. Nedskrivninger på udlån er ledelsens bedste skøn over de forventede tab på udlån pr. balancedagen. Som følge af usikkerhed om den fremtidige konjunkturudvikling i Danmark, herunder især en påvirkning som følge af højere inflation og renter, stigende energipriser og faldende boligpriser, har ledelsen foretaget et tillæg til nedskrivningerne i form af et regnskabsmæssigt skøn. Konsekvenserne af den negative konjunkturudvikling for andelskassens kunder er fortsat uafklaret, hvorfor der er en forøget skønsmæssig usikkerhed forbundet hermed.

Regnskabsposten er væsentlig og er forbundet med betydelige skøn vedrørende vurdering af eventuelle nedskrivningsbehov, hvorfor forholdet er anset for et af de mest betydelige ved revisionen.

Vores behandling i revisionen

Vores væsentligste revisionshandlinger vedrørende værdiansættelse af udlån, herunder nedskrivninger, har været:

- Gennemgang og vurdering af andelskassens nedskrivninger pr. 31. december 2023, samt de løbende nedskrivninger, der er udgiftsført i 2023. Gennemgangen omfattede en vurdering af "Erklæring om BEC's nedskrivningsmodel" afgivet af datacentralens uafhængige revisor samt en vurdering af "Revisorerklæring om LOPI's hjælpeværktøj til 2023-årsrapporter" afgivet af foreningens uafhængige revisor.
- Test af, at andelskassens forretningsgange omkring tildeling af bonitetskarakterer på de enkelte udlån har fungeret tilfredsstillende, herunder at andelskassen rettidigt får identificeret de eksponeringer, der har et nedskrivningsbehov.

Testen har taget udgangspunkt i dels en risikobaseret tilgang og en tilfældig stikprøve. Den risikobaserede tilgang har især fokuseret på følgende eksponeringer:

- andelskassens største eksponeringer,
 - eksponeringer i risikofyldte brancher, som er defineret som landbrugseksponeringer,
 - eksponeringer, der udviser svagheder i form af negativ udvikling i regnskabstal, overtræk, restancer eller lignende.
- Test af andelskassens forretningsgange omkring nedskrivningsberegning på eksponeringer, hvorpå der er konstateret objektiv indikation for værdiforringelse.
 - Test og vurdering af andelskassens validering af de metoder, der anvendes for at sikre, at udlån klassificeres korrekt i stadie 1, 2 og 3.
 - Vi gennemgik og vurderede de væsentlige forudsætninger, som ligger til grund for de ledelsesmæssige skøn over forventede kredittab, der ikke indgår i de modelberegnete eller individuelt vurderede nedskrivninger, herunder de ledelsesmæssige skøn forbundet med den negative konjunkturudvikling i Danmark.
 - Kontrol af at beskrivelsen af anvendt regnskabspraksis af udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris på side 27, samt især note 8, 11 og 23 omhandlende kreditrisici er i overensstemmelse med lovgivningens krav og giver et retvisende billede af andelskassens kreditrisici.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere andelskassens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere andelskassen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af andelskassens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om andelskassens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at andelskassen ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med ledelsen om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed, og, hvor dette er relevant, anvendte sikkerhedsforanstaltninger eller handlinger foretaget for at eliminere trusler.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af årsregnskabet for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres, eller i de yderst sjældne tilfælde, hvor vi fastslår, at

forholdet ikke skal kommunikeres i vores revisionspåtegning, fordi de negative konsekvenser heraf med rimelighed ville kunne forventes at veje tungere end de fordele, den offentlige interesse har af sådan kommunikation.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiel virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med lovgivningens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Aalborg, den 4. marts 2024

Beierholm

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 32 89 54 68

Per Lindholt

Statsaut. revisor

MNE-nr. mne21381

Resultatopgørelse

Beløb i 1.000 kr. **2023** **2022**

Note

2	Renteindtægter	29.823	18.267
3	Renteudgifter	2.910	1.104
	Netto renteindtægter	26.913	17.163
	Udbytte af aktier m.v.	250	211
4	Gebyrer og provisionsindtægter	13.298	13.327
	Afgivne gebyrer og provisionsudgifter	1.637	1.477
	Netto rente- og gebyrindtægter	38.824	29.224
5	Kursreguleringer	3.271	-4.756
	Andre driftsindtægter	155	301
6	Udgifter til personale og administration	23.815	22.371
15,16,17	Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	617	637
	Andre driftsudgifter	48	7
8	Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	1.598	52
	Resultat før skat	16.172	1.702
9	Skat	3.684	154
	Årets resultat	12.488	1.548

Totalindkomstopgørelse

Årets resultat	12.488	1.548
Årets totalindkomst	12.488	1.548

Foreslået resultatfordeling

Årets resultat til disposition	12.488	1.548
Anvendes til udbytte	0	0
Overføres til / fra egenkapital	12.488	1.548
I alt anvendes	12.488	1.548

Balance pr. 31. december

Beløb i 1.000 kr. **2023** **2022**

Note

Aktiver

	Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	154.600	236.216
10	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	42.013	22.364
11	Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	304.682	279.695
12	Obligationer til dagsværdi	132.151	46.985
13	Aktier m.v.	15.204	12.765
14	Aktiver tilknyttet puljeordning	46.297	40.549
15	Grunde og bygninger i alt	3.108	3.147
	Investeringsejendomme	700	675
	Domicilejendomme	2.408	2.472
16	Immaterielle aktiver	105	210
17	Øvrige materielle aktiver	972	1.171
9	Udskudte skatteaktiver	713	496
	Aktuel skatteaktiv	38	390
	Andre aktiver	10.173	10.790
	Periodeafgrænsningsposter	581	565
	Aktiver i alt	710.637	655.343

Passiver

	Gæld		
18	Indlån og anden gæld	555.089	519.584
14	Indlån i puljeordninger	46.297	40.549
	Aktuel skatteforpligtelse	113	0
	Andre passiver	14.358	13.310
	Periodeafgrænsningsposter	0	7
	Gæld i alt	615.857	573.450

8 Hensatte forpligtigelser:

	Hensættelser til tab på garantier	170	80
	Andre hensatte forpligtigelser	486	187
	Hensatte forpligtigelser i alt	656	267

19 Efterstillede kapitalindskud

	Efterstillede kapitalindskud	7.930	7.920
	Efterstillede kapitalindskud i alt	7.930	7.920

Egenkapital

	Andelskapital	8.583	8.583
	Opskrivningshenlæggelser	770	770
	Vedtægtsbundne reserver:		
	Valgkreds Vest	53.000	53.000
	Valgkreds Øst	3.000	3.000
	Overført overskud eller underskud	20.841	8.353
	Egenkapital i alt	86.194	73.706
	Heraf foreslået udbytte	0	0

	Passiver i alt	710.637	655.343
--	-----------------------	----------------	----------------

20 Eventualforpligtelser i alt

Egenkapitalopgørelse

	Beløb i 1.000 kr.					2023
	Andelskapital	Opskrivnings- henlæggelser	Vedtægtsbundne reserver		Overført overskud	I alt
			Valgkreds Vest	Valgkreds Øst		
Egenkapital primo	8.583	770	53.000	3.000	8.353	73.706
Årets tilgang	337					337
Årets afgang	-337					-337
Årets resultat					12.488	12.488
Egenkapital ultimo	8.583	770	53.000	3.000	20.841	86.194

	Beløb i 1.000 kr.					2022
	Andelskapital	Opskrivnings- henlæggelser	Vedtægtsbundne reserver		Overført overskud	I alt
			Valgkreds Vest	Valgkreds Øst		
Egenkapital primo	8.583	770	53.000	3.000	6.805	72.158
Årets tilgang	235					235
Årets afgang	-235					-235
Årets resultat					1.548	1.548
Egenkapital ultimo	8.583	770	53.000	3.000	8.353	73.706

Kapitaldækningsopgørelse

	Beløb i 1.000 kr.	
	2023	2022
Egenkapital ultimo	86.194	73.706
Fradrag for værdi af kunderelationer ved sammenlægning	-105	-210
Fradrag for udskudte skatteaktiver	-713	-496
Fradrag for forsigtig værdiansættelse	-147	-63
Fradrag for kapitalandele	-5.425	-5.753
Egentlig kernekapital efter fradrag	79.804	67.184
Fradrag for Tier2 instrumenter	-1.593	0
Supplerende kapital	7.930	8.000
Kapitalgrundlag	86.141	75.184
Samlet risikoeksponering	351.715	304.188
Egentlig kernekapitalprocent	22,7%	22,1%
Kernekapitalprocent	22,7%	22,1%
Kapitalprocent	24,5%	24,7%

Noteoversigt

Note		Side
1.	Anvendt regnskabspraksis	26
2.	Renteindtægter	31
3.	Renteudgifter	31
4.	Gebyrer og provisionsindtægter	31
5.	Kursreguleringer	31
6.	Udgifter til personale og administration	32
7.	Revisionshonorar	32
8.	Nedskrivninger udlån og tilgodehavender	33
9.	Skat	35
10.	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	35
11.	Udlån og andre tilgodehavender	35
12.	Obligationer	38
13.	Aktier m.v.	38
14.	Puljer	38
15.	Grunde og bygninger	38
16.	Immaterielle aktiver	39
17.	Øvrige materielle anlægsaktiver	39
18.	Indlån og anden gæld	39
19.	Efterstillede kapitalindskud	39
20.	Eventualforpligtelser	40
21.	Nærtstående parter	40
22.	Markedsrisiko	41
23.	Risikooplysninger	41

Da eleverne på Herborg Friskole var tilbage på skolebænken kunne de glæde sig over muligheden for igen at tanke frisk køligt vand i løbet af skoledagen. Og der kunne skrives med nye blyanter i hæfterne og slæes lige streger med linealer. Her er det 6. klasse, der ser ud til at have en fest! Vi i FasterOikos er meget glade for at få muligheden for at hjælpe.

Noter

Note 1

Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten for Faster Andelskasse er udarbejdet i overensstemmelse med bestemmelserne i lov om finansiell virksomhed og den gældende bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. (regnskabsbekendtgørelsen).

Årsrapporten aflægges i 1.000 kr. med mindre andet er angivet.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste regnskabsår.

Virksomhedssammenlægning

Ved sammenlægningen med et andet pengeinstitut anvendes overtagelsesmetoden, hvor de tilgæede identificerbare aktiver og passiver, herunder aktiver og forpligtelser, der ikke tidligere har været bogført i det sammenlagte pengeinstitut, måles til dagsværdi på overtagelsestidspunktet.

Et eventuelt positivt forskelsbeløb mellem kostprisen og dagsværdien af de identificerbare nettoaktiver indregnes som goodwill.

Et eventuelt negativt forskelsbeløb mellem kostprisen og dagsværdien af de identificerbare nettoaktiver indregnes under andre driftsindtægter i resultatopgørelsen som badwill.

I forbindelse med sammenlægningen af Faster Andelskasse og Andelskassen Oikos er sammenligningstallene for tidligere år ikke tilrettet og er derfor alene udtryk for tal i Faster Andelskasse før sammenlægningen med Andelskassen Oikos i 2019.

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Desuden indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi eller amortiseret kostpris. Dog indregnes værdistigninger i domicilejendomme direkte på egenkapitalen.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde Faster Andelskasse og aktivets værdi kan måles pålideligt. Forpligtelser indregnes i balancen, når der er en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå Faster Andelskasse, og forpligtelsernes værdi kan måles pålideligt. Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til dagsværdi. Dog måles materielle aktiver på tidspunktet for første indregning til kostpris.

Køb og salg af finansielle instrumenter indregnes på handelsdagen.

Fremmed valuta

Aktiver og forpligtelser i fremmed valuta optages på balancedagen til de af Danmarks Nationalbank noterede kurser (lukkekurser). Valutakursreguleringer foretages løbende over resultatopgørelsen.

Resultatopgørelse

Renter, gebyrer og provisioner m.v.

Rente-, gebyr- og provisionsindtægter indregnes på grundlag af den effektive rentes metode, hvilket indebærer, at renteindtægter omfatter den periodiserede del af gebyrer m.v., der anses for at være en del af lånets renteaftast. Renteindtægter fra udlån, som enten er helt eller delvist nedskrevne i stadie 3, indregnes på grundlag af lånets effektive rente og den nedskrevne værdi af lånet, eller den faktisk modtagne rente, hvor denne overstiger den regnskabsmæssigt beregnede rente.

Gebyrer og provisioner, der er en integreret del af den effektive rente af et udlån, indregnes som en del af amortiseret kostpris og dermed som en del af renteindtægter under udlån. Øvrige gebyrer indregnes i resultatopgørelsen på betalingstidspunktet.

Negative renteindtægter og negative renteudgifter indgår i hovedposterne "Renteindtægter" og "Renteudgifter", men specificeres særskilt i noterne.

Udgifter til personale og administration

Udgifter til personale og administration omfatter løn, gager, pension, udgifter til social sikring og lønsumsafgift samt IT-udgifter og øvrige omkostninger til administration.

Andre driftsindtægter og -udgifter

Andre driftsindtægter og -udgifter omfatter indtægter og omkostninger af sekundær karakter i forhold til Faster Andelskasses hovedaktiviteter, herunder bidrag til Garantiformuen og afviklingsformuen, samt avance eller tab ved salg og udskiftning af materielle aktiver.

Skat

Årets skat består af aktuel skat, ændring af udskudt skat og regulering af tidligere års beregnet skat. Ved beregning af årets aktuelle skat anvendes de på balancedagen gældende skattesatser og -regler. Aktuelle skatteforpligtelser, herunder tilgodehavende aktuel skat, indregnes i balancen opgjort som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for betalt aconto skat. Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige værdier af aktiver og forpligtelser. Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede skattemæssige underskud, indregnes i balancen med den værdi, hvortil aktivet forventes at

kunne realiseres, enten ved modregning i udskudte skatteforpligtelser eller som nettoaktiver.

Balancen

Klassifikation og måling

Efter de IFRS9-forenelige regnskabsregler foretages klassifikation og måling af finansielle aktiver på baggrund af forretningsmodellen for de finansielle aktiver og de kontraktmæssige betalingsstrømme, som knytter sig til de finansielle aktiver. Det betyder, at finansielle aktiver skal klassificeres i en af følgende kategorier:

- Finansielle aktiver, som holdes for at generere de kontraktmæssige betalinger, og hvor de kontraktlige betalinger udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til amortiseret kostpris.
- Finansielle aktiver, som holdes i en blandet forretningsmodel, hvor nogle finansielle aktiver holdes for at generere de kontraktmæssige betalinger og andre finansielle aktiver sælges, og hvor de kontraktlige betalinger på de finansielle aktiver i den blandede forretningsmodel udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til dagsværdi gennem anden totalindkomst.
- Finansielle aktiver, som ikke opfylder de ovennævnte kriterier for forretningsmodel, eller hvor de kontraktmæssige pengestrømme ikke udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til dagsværdi gennem resultatopgørelsen.

Faster Andelskasse har ikke finansielle aktiver, der omfattes af målingskategorien med indregning af finansielle aktiver til dagsværdi gennem anden totalindkomst. I stedet måles Faster Andelskasses beholdning af obligationer til dagsværdi gennem resultatopgørelsen, da de indgår i en handelsbeholdning.

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker

Tilgodehavender består af kortfristet indestående hos andre pengeinstitutter og måles til dagsværdi.

Udlån og andre tilgodehavender

Udlån og andre tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi med fradrag af stiftelsesprovision og dokumentgebyr, samt fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af forventede tab. Stiftelsesprovisioner og dokumentgebyrer m.v., der sidestilles med en løbende rentebetaling og dermed betragtes som en integreret del af den effektive rente for lånet, periodiseres over løbetiden for det enkelte lån.

Nedskrivning for forventede kredittab

Med de IFRS9-forenelige nedskrivningsregler nedskrives for forventede kredittab på alle finansielle aktiver, der indregnes til amortiseret kostpris, og der hensættes efter samme regler til forventede kredittab på uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier.

For finansielle aktiver indregnet til amortiseret kostpris, indregnes nedskrivningerne for forventede kredittab i resultatopgørelsen og reducerer værdien af aktivet i balancen. Hensættelser til tab på uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier indregnes som en forpligtelse.

Stadier og udvikling i kreditrisiko

De forventningsbaserede nedskrivningsregler indebærer, at et finansielt aktiv m.v. på tidspunktet for første indregning nedskrives med et beløb svarende til det forventede kredittab i 12 måneder (stadie 1). Sker der efterfølgende en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for første indregning, nedskrives aktivet med et beløb, der svarer til det forventede kredittab i aktivets restløbetid (stadie 2). Vurderes aktivet kreditforringet (stadie 3), nedskrives aktivet med et beløb svarende til det forventede kredittab i aktivets restløbetid, og renteindtægter indregnes i resultatopgørelsen efter den effektive rentes metode i forhold til det nedskrevne beløb.

Placeringen i stadier og opgørelse af det forventede tab er baseret på Faster Andelskasses ratingmodeller i form af PD-modeller udviklet af BEC (Bankernes EDB-Central) og Faster Andelskasses interne kreditstyring.

Det forventede tab er beregnet som en funktion af PD (sandsynlighed for misligholdelse), EAD (eksponeringsværdi ved misligholdelse) og LGD (tab ved misligholdelse), hvor der er indarbejdet fremadskudende informationer, der repræsenterer ledelsens forventninger til den fremadrettede udvikling.

Vurdering af betydelig stigning i kreditrisiko

Ved vurderingen af udviklingen i kreditrisiko antages det, at der er indtruffet en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for førstegangsinregning i følgende situationer:

- En stigning i PD for den forventede restløbetid for det finansielle aktiv på 100 pct. og en stigning i 12 måneders PD på 0,5 procentpoint, når 12 måneders PD ved første indregning var under 1,0 pct.
- En stigning i PD for den forventede restløbetid for det finansielle aktiv på 100 pct. eller en stigning i 12 måneders PD på 2,0 procentpoint, når 12 måneders PD ved første indregning var 1,0 pct. eller derover.
- Hvis et finansielt aktiv har været i restance i

mere end 30 dage vurderes det ligeledes, at kreditrisikoen er steget betydeligt.

Hvis kreditrisikoen på det finansielle aktiv betragtes som lav på balancetidspunktet, fastholdes aktivet dog i stadie 1, som er karakteriseret ved fravær af en betydelig stigning i kreditrisikoen. Kreditrisikoen betragtes som lav, når kundens 12-måneders PD er under 0,2 pct. Kategorien af aktiver med lav kreditrisiko omfatter udover udlån og tilgodehavender, der opfylder PD-kriteriet, tilgodehavender hos danske kreditinstitutter.

Definition af kreditforringet og misligholdelse

En eksponering defineres som værende kreditforringet (stadie 3) samt misligholdt, såfremt den opfylder mindst ét af følgende kriterier:

- Låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder, og FASTER Andelskasse vurderer, at låntager ikke vil kunne honorere sine forpligtelser som aftalt.
- Låntager har begået kontraktbrud, eksempelvis i form af manglende overholdelse af betalingspligt for afdrag og renter eller gentagne overtræk.
- FASTER Andelskasse har ydet låntager lempelser i vilkårene, som ikke ville være overvejet, hvis det ikke var på grund af debtors økonomiske vanskeligheder.
- Det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller blive underlagt anden økonomisk rekonstruktion.
- Eksponeringen har været i restance/overtræk i mere end 90 dage med en beløbsstørrelse, som vurderes væsentlig.

Dog gælder det, at finansielle aktiver, hvor kunden har betydelige økonomiske vanskeligheder, eller hvor FASTER Andelskasse har ydet lempeligere vilkår på grund af kundens økonomiske vanskeligheder, fastholdes i stadie 2, såfremt der ikke forventes tab i det mest sandsynlige scenarie.

Den definition af kreditforringet og misligholdelse, som FASTER Andelskasse anvender ved målingen af det forventede kredittab og ved overgang til stadie 3, stemmer overens med den definition, der anvendes til interne risikostyringsformål, ligesom definitionen er tilpasset kapitalkravsforordningens (CRR) definition på misligholdelse.

Opgørelse af forventet tab

Beregningen af nedskrivninger på eksponeringer i stadie 1 og 2, bortset fra de svageste eksponeringer i stadie 2, foretages på baggrund af en porteføljemæssig modelberegning, mens nedskrivningerne på den resterende del af eksponeringerne i stadie 3

foretages ved en manuel, individuel vurdering baseret på tre scenarier (basis scenarie, et mere positivt scenarie og et mere negativt scenarie) med tilhørende sandsynlighed for, at scenarierne indtræffer.

Den porteføljemæssige modelberegning foretages på baggrund af en PD-model ("Probability of Default"), som udvikles og vedligeholdes på FASTER Andelskasses datacentral, BEC, suppleret med et fremadskuende, makroøkonomisk modul, der udvikles og vedligeholdes af LOPI (Lokale Pengeinstitutter), og som danner udgangspunkt for indarbejdelsen af ledelsens forventninger til fremtiden.

Det makroøkonomiske modul er bygget op om en række regressionsmodeller, der fastlægger den historiske sammenhæng mellem årets nedskrivninger inden for en række sektorer og brancher og en række forklarende makroøkonomiske variable. Regressionsmodellerne fodres herefter med estimater for de makroøkonomiske variable baseret på prognoser fra konsistente kilder som Det Økonomiske Råd, Nationalbanken m.fl., hvor prognoserne i almindelighed rækker to år frem i tid og omfatter variable som stigning i offentligt forbrug, stigning i BNP, rente m.v. Derved beregnes de forventede nedskrivninger i op til to år frem i tid inden for de enkelte sektorer og brancher. For løbetider udover to år og frem til år 10 foretages en fremskrivning af nedskrivningsprocenten, så denne nærmer sig mod et normalt niveau i år 10. Løbetider udover 10 år tildeles samme nedskrivningsprocent som i år 10. Det fremadskuende, makroøkonomiske modul genererer en række justeringsfaktorer, der multipliceres på datacentralens "rå" PD-værdier, som derved justeres i forhold til udgangspunktet.

Ændringer i nedskrivninger reguleres i resultatopgørelsen under posten "Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v."

Ledelsesmæssigt skøn

FASTER Andelskasse har indregnet et ledelsesmæssigt skøn som tillæg til de modelberegnedes nedskrivninger.

De anvendte IFRS9-modeller er udviklet på den historiske adfærd blandt datacentralens kundeportefølje over flere år, og derfor er det ikke muligt at opfange påvirkningen af inflationens relaterede risici i de modelberegnedes nedskrivninger.

FASTER Andelskasse ser stor usikkerhed om udviklingen i de kommende år og effekterne af den. Vi vurderer, at der mangler erfaringer med opgørelser af IFRS 9-forenelige nedskrivninger i sektoren med krisehåndtering. Men også med generel håndtering i forhold til de mange usikkerhedsfaktorer med krig, sygdomme som fx COVID-19 og de deraf følgende konsekvenser, blandt andet pludselig rentestigning, væsentligt ændrede energipriser, prisfald på boliger m.v.

Faster har valgt at fokusere på, at vi ønsker en endnu bedre afspejling af vores potentielt kreditmæssigt sårbare kunder og har efter grundige overvejelser valgt at definere vores ledelsesmæssige skøn på følgende måde:

Vi har gennemgået vores kunder med eksponeringer og har fokuseret på de økonomisk mest sårbare, hvor der er kraftige fald i formue eller rådighedsbeløb som følge af rentestigninger. Herudover har vi i vores vurderinger inddraget tabeller og beregninger omkring afvikling og ændringer som følge af potentielle fortsatte stigninger i renten. I forhold til erhvervskunder har vi set på afregningspriser – både nuværende og forventede fremtidige priser – samt sårbarheden ved rentestigning og væsentlige samfundsændringer som følge af den økonomiske situation.

Det betyder, at det ledelsesmæssige skøn er baseret på de udvalgte kunder, som vi vurderer, er i størst sandsynlighed for default. Her har vi nedskrevet et beløb, som svarer til deres blanco element ved den almindelige forsigtige værdiopgørelse af sikkerheder.

Faster Andelskasse har i det ledelsesmæssige skøn både vurderet på kunder i forskellige erhverv samt relevante privatkunder. Det ledelsesmæssige tillæg vedrører eksponeringer i stadie 2 svag og stadie 3.

Praksis for fjernelse af finansielle aktiver fra balancen

Finansielle aktiver, der måles til amortiseret kostpris, fjernes helt eller delvist fra balancen, hvis Faster Andelskasse ikke længere har en rimelig forventning om hel eller delvis dækning af det udestående beløb. Samtidig udgår nedskrivningen i opgørelsen af de akkumulerede nedskrivninger.

Obligationer og aktier

Obligationer og aktier, der handles på en noteret børs, måles til dagsværdi. Dagsværdien opgøres sædvanligvis til de officielle lukkekurser på balancedagen.

Unoterede værdipapirer er ligeledes optaget til dagsværdi, opgjort med udgangspunkt i hvad transaktionsprisen ville være ved handel mellem uafhængige parter. Såfremt der ikke foreligger aktuelle markedsdata, fastlægges dagsværdien på grundlag af offentliggjorte regnskabsmeddelelser eller alternativt anvendes en afkastmodel, der tager udgangspunkt i betalingsstrømme og anden tilgængelig information.

Alle løbende værdireguleringer på børsnoterede og unoterede værdipapirer resultatføres over driften under posten "Kursreguleringer".

Pensionspuljer

Aktiver, der indgår i pensionspuljer og kunders indskud i pensionspuljer, præsenteres i separate balanceposter. Afkast af puljeaktiver og -indskud

præsenteres samlet under kursreguleringer. Under kursreguleringer føres en regulering svarende til puljeafkastet til puljedeltagerne, således at puljernes resultat neutraliseres i Faster Andelskasses resultat.

Grunde og bygninger

Grunde og bygninger omfatter "Investeringsejendomme" og "Domicilejendomme". Den ejendom, hvorfra Faster Andelskasse driver bankvirksomhed, samt to grunde er domicilejendom, medens udlejningsejendomme betragtes som investeringsejendomme.

Investeringsejendomme måles i balancen til dagsværdi. Løbende værdiændringer reguleres over resultatopgørelsen.

Domicilejendomme måles i balancen til omvurderet værdi, som er dagsværdien opgjort ud fra afkastmetoden fratrukket akkumulerede afskrivninger. Afskrivninger beregnes ud fra en forventet brugstid, som er 50 år, af afskrivningsgrundlaget opgjort, som den omvurderede værdi fratrukket en scrapværdi. Afskrivninger indregnes i resultatopgørelsen, medens stigninger i den omvurderede værdi indregnes direkte i egenkapitalen under posten "Opskrivningshennælgelser".

Immaterielle aktiver

Værdien af kunderelationer erhvervet ved sammenlægningen mellem Faster Andelskasse og Andelskassen Oikos indregnes til kostpris. Afskrivninger beregnes ud fra den forventede økonomiske brugstid, der ikke overstiger 5 år.

Øvrige materielle anlægsaktiver

Øvrige materielle anlægsaktiver omfattende driftsmidler og inventar m.v. måles i balancen til kostpris med fradrag af akkumulerende afskrivninger. Afskrivninger beregnes ud fra aktivernes forventede brugstid, som er 3 – 5 år, af afskrivningsgrundlaget opgjort som kostprisen. Afskrivninger indregnes i resultatopgørelsen.

Andre aktiver og passiver

Andre aktiver omfatter indtægter vedrørende regnskabsåret herunder blandt andet tilgodehavende renter og provisioner. Andre passiver omfatter udgifter vedrørende regnskabsåret herunder blandt andet skyldige omkostninger og feriepenge.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter forudbetalte udgifter, der vedrører efterfølgende regnskabsår.

Periodeafgrænsningsposter indregnet under passiver omfatter indtægter, der vedrører efterfølgende regnskabsår, men som er indgået før regnskabsårets afslutning.

Aktuelle og udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser

Aktuelle skatteaktiver og skatteforpligtelser indregnes i balancen med det beløb, der kan beregnes på grundlag af årets forventede skattepligtige indkomst og de foretagne aconto betalinger af skat. Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser. Det vurderes på hver balancedag, om det er sandsynligt, at der i fremtiden vil blive frembragt tilstrækkelig skattepligtig indkomst til, at det udskudte skatteaktiv vil kunne udnyttes.

Indlån og anden gæld samt udstedte obligationer

Posterne måles til amortiseret kostpris.

Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser omfatter "Hensættelser til tab på garantier" og "Andre hensatte forpligtelser". Der indregnes en hensættelse vedrørende finansielle garantier og uudnyttede kredittilsagn i overensstemmelse med de IFRS9-forenelige nedskrivningsregler.

Hvis det er sandsynligt, at øvrige garantier vil blive effektueret, og forpligtelsens størrelse kan opgøres pålideligt, foretages der hensættelse.

Regnskabsmæssige skøn

Generelt

Opgørelse af den regnskabsmæssige værdi af visse aktiver og forpligtelser er forbundet med et skøn over, hvordan fremtidige begivenheder påvirker værdien af disse aktiver og forpligtelser på balancedagen. De væsentligste skøn vedrører nedskrivninger på udlån, hensættelse på garantier, opgørelse af dagsværdier for unoterede finansielle instrumenter, udskudte skatteaktiver samt hensatte forpligtelser.

De anvendte skøn er baseret på forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige, men som i sagens natur er usikre. Herudover er Faster Andelskasse påvirket af risici og usikkerheder, som kan føre til, at de faktiske resultater kan afvige fra skønnene.

Særligt om skøn på udlån og hensættelser

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender er foretaget i overensstemmelse med den beskrevne regnskabspraksis og baseret på en række forudsætninger. Hvis forudsætningerne ændres, kan regnskabsaflæggelsen blive påvirket. Ledelsen har foretaget en række nye skøn ved opgørelse af nedskrivningerne, herunder makroøkonomiske skøn baseret på et fremadskuende makroøkonomisk modul, der er udviklet og vedligeholdes af Lokale Pengeinstitutter (LOPI).

Måling af udlån påvirkes væsentligt af den nuværende inflation, høje energipriser, stigende renter og faldende boligpriser i samfundet. Det kan derfor ikke afvises, at der kan forekomme en negativ udvikling.

Hvis det konstateres, at ikke alle fremtidige betalinger vil blive modtaget, er fastlæggelsen af størrelsen af de forventede betalinger, herunder realisationsværdier af sikkerheder og forventede dividende udbetaling fra boer, også underlagt væsentlige skøn.

En afgørende faktor for nedskrivninger på landbrugsejendomme er vurderingen af ejendommen ved landbrugsjorden. I nedskrivningsberegninger på landbrugseksponeeringer, hvor der er vurderet OIK (objektiv indikation for kreditforringelse), anvendes erfaring og reelle priser, som registreret via handler og oplyst af samarbejdspartnere fx DLR. Dog anvendes altid egne vurderinger, som aldrig kan overstige priser oplyst fra samarbejdspartnere. Ændring i anvendte værdier på staldpladser m.v. kan medføre behov for yderligere nedskrivninger.

Ved privatkunder er der usikkerhed forbundet med opgørelse af nedskrivninger som følge af usikkerhed i den fremtidige betalingsevne. Selvom låntagerne på nuværende tidspunkt kan betale ydelserne på lånene, så vil yderligere krav til afdrag eller rente presse betalingsevnen for nogen af låntagerne. Der vil også være risiko for, at nogle boligejere kun kan afhænde deres bolig med tab. Opgørelse af sikkerhedsværdier for private boliger fastsættes af den vurderingssagkyndig ud fra kendskab til handler i det pågældende område samt boligens stand.

For hensættelser til tab på garantier er det også forbundet med usikkerhed, når det skal fastslås i hvilket omfang, garantien vil blive effektiv ved økonomiske problemer hos garantirekvirenten.

Med hensyn til andre hensatte forpligtelser så medtages blandt andet ledelsesmæssige skøn og hensættelser på uudnyttede kredittilsagn her. Andelen af uudnyttede kreditter varierer og vil i økonomisk gode perioder være større, end når der er pres på økonomien.

Udover fastlæggelsen af forventninger til fremtiden er nedskrivninger i stadie 1 og 2 ligeledes behæftet med en usikkerhed som følge af, at modellerne ikke tager højde for alle relevante forhold. Beregningerne er suppleret med ledelsesmæssige skøn.

Eventualforpligtelser

Faster Andelskasses udestående garantier er oplyst i noterne under posten "Eventualforpligtelser". Såfremt det vurderes sandsynligt, at en udestående garanti vil påføre Faster Andelskasse et tab, er forpligtelsen hertil hensat under posten "Hensættelser til tab på garantier" og udgiftsført i resultatopgørelsen under "Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v."

Hoved- og nøgletal

Hoved- og nøgletal er opstillet i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsens krav.

Beløb i 1.000 kr.

2023

2022

Note

2 Renteindtægter

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	4.929	861
Udlån og andre tilgodehavender	21.485	14.938
Indlån og anden gæld	0	1.719
Obligationer	3.407	740
Øvrige renteindtægter	2	9
I alt renteindtægter	29.823	18.267

Heraf udgør:

Negativ renteudgift på indlån indtægtsført under indlån og anden gæld	0	1.719
---	---	-------

3 Renteudgifter

Kreditinstitutter og centralbanker	3	284
Indlån og anden gæld	2.151	218
Obligationer	0	90
Efterstillede kapitalindskud	756	511
Øvrige renteudgifter	0	1
I alt renteudgifter	2.910	1.104

Heraf udgør:

Negativ renteindtægt fra kreditinstitutter og centralbanker	0	281
Negativ renteindtægt fra obligationer	0	90

4 Gebyrer og provisionsindtægter

Værdipapirhandel, depot og pulje	685	643
Betalingsformidling	2.682	2.355
Lånesagsgebyrer	655	1.115
Garantiprovision	687	488
Øvrige gebyrer og provisioner	8.589	8.726
I alt gebyrer og provisionsindtægter	13.298	13.327

5 Kursreguleringer

Obligationer	1.989	-6.059
Aktier m.v.	993	1.004
Valuta	264	299
Aktiver tilknyttet puljeordninger	4.510	-4.999
Indlån i puljeordninger	-4.510	4.999
Investeringsejendom	25	0
I alt kursreguleringer	3.271	-4.756

Note

6 Udgifter til personale og administration**Personaleudgifter**

I alt vederlag bestyrelsen	356	447
Lønninger	9.463	8.927
Pensioner	1.140	1.093
Udgifter til social sikring og afgifter	1.691	1.694
I alt personaleudgifter	12.650	12.161

I personaleudgifter indgår vederlag til direktionen.

Oplysninger om individuelle vederlag til bestyrelse og direktion kan ses på hjemmesiden:

<https://www.faster.dk/om-os/oplysninger-om-faster/>

Øvrige administrationsudgifter

IT-udgifter	6.203	6.051
Husleje, lys, varme og vedligeholdelse	455	413
Porto, telefon m.v.	108	108
Øvrige administrationsudgifter	4.399	3.638
I alt øvrige administrationsudgifter	11.165	10.210

I alt udgifter til personale og administration	23.815	22.371
---	---------------	---------------

Antal beskæftigede

Det gennemsnitlige antal beskæftigede i regnskabsåret, som arbejder med kreditinstitutvirksomhed - omregnet til heltidsansatte	15,3	15,3
--	------	------

Pensionstilsagn

Pensionen afregnes og udgiftsføres løbende. Herudover er der ingen pensionsforpligtelse.

Incitamentsprogrammer

Ingen i Faster Andelskasse har incitamentsprogrammer.

Aflønning

Alle aflønnes med fast vederlag. Repræsentatskabsmedlemmer aflønnes ikke.

7 Revisionshonorar

Samlet honorar til den generalforsamlingsvalgte revisionsvirksomhed, der udfører den lovpligtige revision.

Heraf honorar for lovpligtig revision af årsregnskabet	185	176
Honorar for andre erklæringsopgaver med sikkerhed	72	47
Honorar for andre ydelser	87	14
I alt revisionshonorar	344	237

Honorarer for andre ydelser end lovpligtig revision leveret af Beierholm består af lovpligtige erklæringer overfor forskellige offentlige myndigheder og andre erklæringer med sikkerhed, samt deltagelse i møder vedrørende ordinært tilsynsbesøg.

Note

8 Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender m.v.

Nettoændringer i nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender m.v. samt hensættelser til tab på garantier og uudnyttede kreditfaciliteter	1.513	51
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	-12	-2
Tab uden forudgående nedskrivning	166	22
Renter vedrørende den nedskrevne del af udlån	-69	-19
Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender m.v. i alt	1.598	52
Stadie 1 (fravær af betydelig stigning i kreditrisiko)		
Nedskrivninger primo	332	788
Nedskrivninger og værdireguleringer, netto	203	-456
Stadie 1 nedskrivninger ultimo	535	332
Stadie 2 (betydelig stigning i kreditrisiko)		
Nedskrivninger primo	2.495	634
Nedskrivninger og værdireguleringer, netto	161	1.861
Stadie 2 nedskrivninger ultimo	2.656	2.495
Stadie 3 (kreditforringet)		
Nedskrivninger primo	3.757	5.122
Nedskrivninger og værdireguleringer, netto	-1.973	-1.365
Stadie 3 nedskrivninger	1.784	3.757
Samlede akkumulerede nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender på balancetidspunktet	4.975	6.584

Note

8 Hensættelser til tab på garantier

	2023	2022
fortsat Stadio 1 (fravær af betydelig stigning i kreditrisiko)		
Hensættelser primo	9	35
Hensættelser og værdireguleringer, netto	0	-26
Hensættelser til tab på garantier ultimo	9	9
Stadio 2 (betydelig stigning i kreditrisiko)		
Hensættelser primo	71	0
Hensættelser og værdireguleringer, netto	-70	71
Hensættelser til tab på garantier ultimo	1	71
Stadio 3 (kreditforringet)		
Hensættelser primo	0	54
Hensættelser og værdireguleringer, netto	160	-54
Hensættelser til tab på garantier ultimo	160	0
I alt hensættelser til tab på garantier ultimo	170	80
Hensættelser til tab på uudnyttede kreditfaciliteter		
Stadio 1 (fravær af betydelig stigning i kreditrisiko)		
Hensættelser primo	42	38
Hensættelser og værdireguleringer, netto	31	4
Hensættelser ultimo	73	42
Stadio 2 (betydelig stigning i kreditrisiko)		
Hensættelser primo	39	9
Hensættelser og værdireguleringer, netto	371	30
Hensættelser ultimo	410	39
Stadio 3 (kreditforringet)		
Hensættelser primo	106	309
Hensættelser og værdireguleringer, netto	-103	-203
Hensættelser ultimo	3	106
I alt hensættelser til tab på uudnyttede kreditfaciliteter	486	187
Samlede akkumulerede nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender, hensættelser til tab på garantier og uudnyttede kreditfaciliteter på balancetidspunktet	5.631	6.851
Udlån med standset renteberegning udgør ultimo	492	3.069
I alt nedskrevet herpå	492	3.069

Ultimo 2023 er der ikke foretaget nogen nedskrivninger på tilgodehavender hos kreditinstitutter samt øvrige tilgodehavender, hvorfor der i ovenstående tal ikke er inkluderet sådanne nedskrivninger.

Beløb i 1.000 kr.

2023

2022

Note

9

Skat

Beregnet skat af årets indkomst	3.892	242
Regulering af årets udskudte skat	-217	-97
Regulering af tidligere års skat	9	9

Skat i alt 3.684 154

Effektiv skatteprocent

Gældende skattesats	25,2%	22,0%
Permanente afvigelser	-1,7%	-13,5%
Regulering tidligere år	-0,7%	0,5%

Effektiv skatteprocent i alt 22,8% 9,0%

Hensættelser til udskudt skat

Udskudt skat er udtryk for beregnet skat af forskelle mellem regnskabsmæssig værdi og skattemæssig værdi af:

Udlån og andre tilgodehavender	-876	-585
Grunde og bygninger	89	84
Immaterielle aktiver	27	46
Øvrige materielle aktiver	47	-41

I alt udskudt skat -713 -496

Opført under "udskudte skatteaktiver" 713 496

10

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker

Tilgodehavender hos kreditinstitutter	42.013	22.364
---------------------------------------	--------	--------

I alt tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker 42.013 22.364

der fordeles med følgende restløbetid:

Anfordring	42.013	22.364
------------	--------	--------

I alt tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker 42.013 22.364

11

Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris

Fordelt efter restløbetid:

Anfordring	14.518	12.087
Til og med 3 måneder	19.676	17.207
Over 3 måneder og til og med 1 år	26.011	31.299
Over 1 år og til og med 5 år	73.681	62.544
Over 5 år	170.796	156.558

I alt udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris 304.682 279.695

Note	Procent	2023	2022
11 Udlån og garantidebitorer fordelt på sektorer og brancher			
fortsat Offentlige myndigheder		0,1%	0,1%
Erhverv:			
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri		20,5%	18,8%
Industri og råstofindvinding		1,6%	1,8%
Energiforsyning		2,3%	2,0%
Bygge og anlæg		1,7%	1,9%
Handel		6,9%	5,4%
Transport, hoteller og restauranter		0,5%	0,7%
Information og kommunikation		1,1%	1,7%
Finansiering og forsikring		1,5%	2,5%
Fast ejendom		4,1%	3,2%
Øvrige erhverv		9,7%	12,8%
I alt erhverv		49,9%	50,8%
Private		50,0%	49,1%
I alt udlån og garantidebitorer		100,0%	100,0%

Udlån til amortiseret kostpris, uudnyttede kredit- og lånetilsagn og garantier fordelt efter ratingklasser og stadier i IFRS9 (opgjort før nedskrivninger/hensættelser)

	Beløb i 1.000 kr.			
	2023			
Ratingklasse	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Total
Kreditforringet eksponeringer (1)	0	3.494	6.952	10.446
Eksponeringer med væsentlige svagheder (2c)	0	8.724	357	9.081
Eksponeringer med lidt forringet bonitet og visse svaghedstegn (2b)	206.912	66.161	220	273.293
Eksponeringer med normal bonitet eller utvivlsomt god bonitet (3+2a)	227.977	10.452	0	238.429
I alt udlån og garantier fordelt efter ratingklasser	434.889	88.831	7.529	531.249

	Beløb i 1.000 kr.			
	2022			
Ratingklasse	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Total
Kreditforringet eksponeringer (1)	0	5.894	5.031	10.925
Eksponeringer med væsentlige svagheder (2c)	0	18.670	150	18.820
Eksponeringer med lidt forringet bonitet og visse svaghedstegn (2b)	141.526	116.401	321	258.248
Eksponeringer med normal bonitet eller utvivlsomt god bonitet (3+2a)	199.893	22.588	0	222.481
I alt udlån og garantier fordelt efter ratingklasser	341.419	163.553	5.502	510.474

Note 11 fortsat Udlån til amortiseret kostpris, uudnyttede kredit- og lånetilsagn og garantier fordelt efter brancher og stadier i IFRS9 (opgjort før nedskrivninger/hensættelser)

Beløb i 1.000 kr. **2023**

Branche	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Total
Offentlige myndigheder	0	438	0	438
Erhverv:				
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	90.400	16.304	4.697	111.401
Industri og råstofindvinding	12.159	151	0	12.310
Energiforsyning	2.563	7.303	0	9.866
Bygge og anlæg	8.535	2.505	419	11.459
Handel	24.746	10.370	0	35.116
Transport, hoteller og restauranter	3.840	1	1	3.842
Information og kommunikation	3.368	1.831	0	5.199
Finansiering og forsikring	4.691	5.395	0	10.086
Fast ejendom	18.314	3.034	0	21.348
Øvrige erhverv	33.199	16.394	1	49.594
I alt erhverv	201.815	63.288	5.118	270.221
Private	233.074	25.105	2.411	260.590
I alt udlån og garantier fordelt efter brancher	434.889	88.831	7.529	531.249

Beløb i 1.000 kr. **2022**

Branche	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Total
Offentlige myndigheder	513	0	0	513
Erhverv:				
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	63.287	42.957	321	106.565
Industri og råstofindvinding	4.509	4.523	410	9.442
Energiforsyning	4.300	4.282	0	8.582
Bygge og anlæg	5.979	4.768	429	11.176
Handel	14.444	8.627	3.425	26.496
Transport, hoteller og restauranter	3.052	197	0	3.249
Information og kommunikation	7.488	4	0	7.492
Finansiering og forsikring	5.970	4.605	0	10.575
Fast ejendom	13.460	4.290	0	17.750
Øvrige erhverv	38.285	23.442	150	61.877
I alt erhverv	160.774	97.695	4.735	263.204
Private	180.132	65.858	767	246.757
I alt udlån og garantier fordelt efter brancher	341.419	163.553	5.502	510.474

Beløb i 1.000 kr.

2023

2022

Note

12 Obligationer til dagsværdi

Realkreditobligationer	132.151	46.985
I alt obligationer til dagsværdi	132.151	46.985

I øvrigt henvises til note 20 vedrørende pantsatte obligationer.

13 Aktier m.v.

Unoterede aktier optaget til dagsværdi	15.200	12.762
Øvrige kapitalandele	4	3
Aktier m.v. i alt	15.204	12.765

14 Puljeaktiver

Fordeling af puleordning på aktivtyper:

Korte obligationer	94	95
Danske Aktier	974	1.036
Mixpulje Minimum	623	589
Mixpulje Middel	8.480	7.520
Globale Aktier	885	807
Mixpulje Høj	23.758	20.207
Mixpulje Lav	1.295	1.150
Mixpulje Maksimum	10.188	9.145
Puljeaktiver i alt	46.297	40.549

15 Grunde og bygninger**Investeringsejendomme:**

Dagsværdi primo	675	675
Årets værdiregulering til dagsværdi	25	0
Dagsværdi ultimo	700	675

Domicilejendomme:

Omvurderet værdi primo	2.472	2.536
Årets afskrivninger	64	64
Omvurderet værdi ultimo	2.408	2.472

Ved målingen af investeringsejendom og domicilejendomme er der anvendt forrentningskrav på mellem 8,6 % og 9,5 %.

Note

16 Immaterielle aktiver

Kunderelationer		
Kostpris ved forudgående regnskabsårs afslutning	210	316
Årets afskrivninger	105	106
Immaterielle aktiver i alt	105	210

17 Øvrige materielle anlægsaktiver

Kostpris primo	2.405	2.440
Tilgang i årets løb	248	692
Afgang i årets løb	64	727
Kostpris ultimo	2.589	2.405
Ned- og afskrivninger primo	1.234	1.460
Årets afskrivninger	447	467
Årets tilbageførsler af tidl. års afskrivninger på aktiver udgået af driften	64	693
Ned- og afskrivninger ultimo	1.617	1.234
I alt øvrige materielle aktiver ultimo	972	1.171

18 Indlån og anden gæld

Anfordring	485.281	453.681
Med opsigelsesvarsel	41.928	39.561
Særlige indlånsformer *	27.880	26.342
Indlån og anden gæld i alt	555.089	519.584
Fordelt på restløbetid:		
Anfordring *	487.302	453.856
Til og med 3 måneder	521	857
Over 3 måneder og til og med 1 år	39.431	24.201
Over 1 år og til og med 5 år	7.207	19.026
Over 5 år	20.628	21.644
I alt indlån	555.089	519.584

* Når "Særlige indlån" er under udbetaling medregnes de i restløbetid under "Anfordring".

19 Efterstillede kapitalindskud

Supplerende kapital (nominelle)	8.000	8.000
Kapitalen forfalder den 4. december 2030 med mulighed for førtidig indfrielse den 4. december 2025 efter Finanstilsynets godkendelse. Kapitalen forrentes med en variabel halvårlig rente svarende til CIBOR6-satsen med tillæg af et kreditspænd.		
I alt efterstillede kapitalindskud	8.000	8.000
heraf kan følgende indregnes i kapitalgrundlaget	8.000	8.000
Udgiftsført under Renteudgifter / Efterstillede kapitalindskud	756	511

Note Eventualforpligtelser

20

Garantier

Finansgarantier	67.970	72.148
Tabsgarantier for realkreditudlån	23.866	25.656
Øvrige eventualforpligtelser	16.762	11.403

I alt garantier	108.598	109.207
------------------------	----------------	----------------

Andre forpligtende aftaler:

Uudnyttede kredittilsagn	112.337	114.721
---------------------------------	----------------	----------------

Faster Andelskasse kan opsigte kredittilsagnene uden varsel.

Sikkerhedsstillelser

Faster Andelskasse har som sikkerhed for clearing og trækingsret i Danske Andelskassers Bank A/S stillet obligationer til sikkerhed for en samlet kursværdi på

8.491	8.367
-------	-------

Kontraktlige forpligtelser

Faster Andelskasse er ved en eventuel udtrædelse af BEC (Bankernes EDB Central) forpligtet til at betale en udtrædelsesgodtgørelse. Forpligtelsen er indbetalt og opført under andre aktiver.

I lighed med de øvrige danske pengeinstitutter hæfter Faster Andelskasse for tab hos Garantiformuen og Afviklingsformuen.

I forbindelse med drift af filialen i København har Faster Andelskasse indgået lejeaftale, som Faster Andelskasse er forpligtet til at betale husleje efter. I en opsigelsesperiode drejer det sig om i alt 62 t.kr.

Retsager m.v.

Faster Andelskasse er som led i den almindelige drift fra tid til anden involveret i tvister m.v. Faster Andelskasses risici på sådanne tvister vurderes løbende af Faster Andelskasses ledelse. Hensættelser foretages ud fra en vurdering af risiko for tab.

21 Nærtstående parter

Direktion og bestyrelse

Størrelsen af lån, pant, kaution eller garantier samt tilhørende sikkerhedsstillelser stiftet for nedennævnte ledelsesmedlemmer:

	2023	2022	2023	2022		
	Rente %	Rente %	Lån m.v.	Sikkerheds- stillelse	Lån m.v.	Sikkerheds- stillelse
			Beløb i 1.000 kr.			
Direktion	7,76	4,50	850	500	936	662
Bestyrelse	6,50 - 10,95	4,20 - 9,20	6.997	1.163	8.714	1.085

Transaktioner med nærtstående parter i regnskabsåret

Der har i årets løb ikke været gennemført transaktioner med nærtstående parter, bortset fra lønninger og vederlag m.v. samt udlån og lignende.

Engagementer med nærtstående parter er indgået på markedsbaserede vilkår og afspejler almindelige forretningsmæssige relationer. Ingen nærtstående parter er kreditforringede (stadie 3). Løn og vederlag til Faster Andelskasses direktion og bestyrelse fremgår af andelskassens hjemmeside: <https://www.faster.dk/om-os/oplysninger-om-faster/>.

Der er ingen nærtstående parter med bestemmende indflydelse på Faster Andelskasse.

Note	Markedsrisiko	2023	2022
22	Valutakursrisiko		
	Aktiver i fremmed valuta i alt	1.713	439
	Valutakursindikator 1	1.713	439
	Valutakursindikator 1 i % af kernekapital efter fradrag	2,1%	0,7%
	Renterisiko		
	Renterisiko er risikoen for tab som følge af ændrede renter på de finansielle markeder		
	Ved en stigning i renten på 1%-point tapes der af kernekapitalen	1.499	1.454
	Renterisiko i % af kernekapital efter fradrag	1,9%	2,2%

23 Risikooplysninger

Risikoforhold

Faster Andelskasse er eksponeret overfor forskellige typer af risici.

Kreditrisiko – risikoen for tab som følge af at kunder og andre modparter helt eller delvist ikke overholder deres indgåede betalingsforpligtelser over for Faster Andelskasse

Markedsrisici – risikoen for at markedsværdien af Faster Andelskasses aktiver og forpligtelser ændres som følge af forandringer i markedsforholdene

Likviditetsrisici – risikoen for at Faster Andelskasses betalingsforpligtelser ikke kan honoreres under likviditetsberedskabet

Operationelle risici – risikoen for at der kan opstå økonomiske tab som følge af fejl i processer og systemer, at der kan ske menneskelige fejl eller som følge af eksterne hændelser

Kreditrisici

Hovedvægten af kreditgivning sker til private og mindre erhvervsvirksomheder i Faster Andelskasses primære markedsområde. Vi tilbyder finansielle produkter til såvel bestående som potentielle kunder, og ønsker derved at bidrage til udviklingen i vort lokalområde.

Udlånsporteføljen er kendetegnet ved en vis risikospredning, om end vi har en mindre overvægt af sunde landbrugsrelaterede eksponeringer. Den fornuftige spredning af eksponeringerne skal sikre, at vi ikke kan trues af udviklingen i enkelte brancher eller eksponeringer.

Der tilstræbes en fornuftig fordeling af udlån og garantier mellem privatkunder og erhvervs kunder.

Den nuværende fordeling er 50,0 % til privatkunder og 50,0 % til erhvervs kunder, hvilket anses for en passende fordeling. Største branche indenfor udlån til erhverv er landbrug, som udgør 20,5 % af udlånsmassen. Finansiering af landbrug har været en kernekompetence i Faster Andelskasse i mange år.

Bestyrelsen og revision gennemgår hvert år minimum to tredjedele af alle eksponeringer for at sikre, at der laves en tilfredsstillende kreditkvalitet.

Faster Andelskasse vurderer generelt, at kreditkvaliteten i Faster Andelskasses udlån er god. Kundernes betalingsevne er stabil og god, hvilket betyder forholdsvis lave kreditrisici.

Note
23
fortsat

Privatkunder udgør som nævnt ovenfor i alt 50,0 % af FASTER Andelskasses samlede udlån og garantier. Hovedparten af disse kunder findes i det lokale nærrområde selvom vi i disse år oplever en interesse fra andre dele af Danmark. Vi ønsker fortsat, at kunderne er kendetegnet ved god kreditbonitet. Desuden er det værd at bemærke, at FASTER Andelskasses kunder ikke i 2023 eller tidligere år har væsentlige restancer, hverken på lån i FASTER Andelskasse eller ved realkreditinstitutter. Det bekræfter kundernes "sundhedstilstand".

FASTER Andelskasse har en kreditklassificering af alle udlånskunder for at kunne følge vandringer mellem klassifikationerne ud fra Finanstilsynets bonitetsmodel. Alle kunder med låneengagement og/eller garantier har en adfærdsvurderet ratingkode. FASTER Andelskasse følger vandringerne mellem kundernes rating.

Beskrivelse af sikkerheder

FASTER Andelskasse ønsker i videst muligt omfang at reducere risikoen i forbindelse med indgåede forretninger med kunderne. Det gøres ved at modtage sikkerheder i form af pant i fysiske aktiver, værdipapirer, kautioner, garantier samt indeståender.

De primære sikkerheder modtaget fra privatkunder består af sikkerhed i fast ejendom (privatboliger), og fra erhvervskunder er det pant i fast ejendom samt tilhørende jorder og sekundært pant i løsøre.

Der sker løbende overvågning af de modtagne sikkerheders værdi. I forbindelse med opgørelse af belåningsværdier foretages der altid et fradrag i værdien til afdækning af realisationsrisiko og omkostninger m.v., og der ses bort fra eventuel overskydende sikkerhed.

FASTER Andelskasse er eksponeret mod branchen landbrug.

Værdiansættelserne foretages i overensstemmelse med Finanstilsynets aktuelle vejledninger.

Store eksponeringer

De 20 største kundeengagementer medregnes under Store eksponeringer. Et enkelt kundeengagement må maksimalt udgøre 25 % af FASTER Andelskasses kapitalgrundlag. FASTER Andelskasse har ingen eksponeringer, der udgør mere end 25 % af kapitalgrundlaget.

FASTER Andelskasses sum af store eksponeringer på 127,3 % er forholdsvis høj, da grænsen i Tilsynsdiamanten er på 175 %.

Som et mindre pengeinstitut kan summen af store eksponeringer til tider nærme sig grænsen. Bestyrelse og direktion har derfor fokus på ikke at have for mange store enkelt eksponeringer, da det hurtigt vil belaste nøgletallet, ellers vil FASTER Andelskasse om nødvendigt søge aflastningsmuligheder.

Markedsrisici

Det er FASTER Andelskasses politik, at markedsrisici holdes på et lavt niveau.

Mellemværende med andre kreditinstitutter begrænser sig til mindre udlåns- og indlånsforretninger. FASTER Andelskasse benytter sig ellers af Nationalbanken.

Derudover er obligationsbeholdningen fordelt med varieret løbetid på forskellige kreditinstitutter.

Valutarisikoen er ganske lille og består kun af få valutakonti i forhold til udenlandske overførsler.

FASTER Andelskasse er medejer af en række sektorvirksomheder blandt andet DLR Kredit A/S, SparInvest Holding, Bankinvest Holding, Letpension, Opendo, PRIPS og PRAS. Disse ejerandele er forretningsmæssigt afhængige og anses ikke som værende en del af aktierisikoen.

Note **Likviditetsrisiko**

23

fortsat

Likviditetsrisikoen er risikoen for, at FASTER Andelskasse ikke kan honorere sine betalingsforpligtelser ved hjælp af de normale likviditetsreserver. Målsætningen er, at udlån finansieres af indlån og egenkapital.

Det tilstræbes, at FASTER Andelskasse, såfremt der skulle opstå en likviditetskrise, vil kunne klare de lovpligtige likviditetskrav uden væsentlige træk på andre pengeinstitutters ubekræftede lines.

Operationelle risici

Bestyrelsen modtager løbende rapportering om de begivenheder, der vurderes at kunne henføres til operationelle risici. Med henblik på at minimere de operationelle risici vurderes forretningsgangene også løbende.

IT-samarbejdspartner BEC (Bankernes EDB-Central) varetager det væsentligste område ved vurdering af operationelle risici. FASTER Andelskasse modtager fra BEC løbende rapporter om sikkerheden.

Lokal udvikling og vækst er en af vores mærkesager. Mette Ahle Lahrmann Hansen er en lokal kunstner fra Borris, hvis fine tegninger fanger den lokale atmosfære på en helt fantastisk måde. Vi støtter gerne og glæder os nu hver dag over de tre flotte værker, som pryder vores vægge i Astrup.

Hoved- og nøgletal

Beløb i 1.000 kr.

	2023	2022	2021	2020	2019
Resultatopgørelse					
Netto rente- og gebyrindtægter	38.824	29.224	24.908	21.440	16.355
Kursreguleringer	3.271	-4.756	1.020	135	3.127
Udgifter til personale og administration	23.815	22.371	21.042	19.810	17.292
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavende m.v.	1.598	52	-1.160	454	998
Årets resultat	12.488	1.548	4.615	1.123	727
Balance					
Udlån	304.682	279.695	261.131	238.057	225.034
Indlån inkl. pulje	601.386	560.133	503.890	480.596	429.731
Egenkapital	86.194	73.706	72.157	67.542	66.038
Balancesum	710.637	655.343	598.880	573.891	511.399
Basisindtjening					
Netto rente- og gebyrindtægter	38.824	29.224	24.908	21.440	16.355
Andre driftsindtægter	155	301	125	169	109
Udgifter til personale og administration	23.815	22.371	21.042	19.810	17.292
Af- og nedskrivninger på im- og materielle aktiver	617	637	564	445	572
Andre driftsudgifter	48	7	42	7	7
Basisindtjening	14.499	6.510	3.385	1.347	-1.407

5 års nøgletal:

	2023	2022	2021	2020	2019
Kapitalprocenter:					
Kapitalprocent	24,5%	24,7%	21,1%	20,6%	20,0%
<i>Kapitalgrundlag i procent af vægtet risikoeksponering i alt</i>					
Kernekapitalprocent	22,7%	22,1%	18,6%	17,9%	20,0%
<i>Kernekapital i procent af vægtet risikoeksponering i alt</i>					
Egentlig kernekapitalprocent	22,7%	22,1%	18,6%	17,9%	20,0%
<i>Egentlig kernekapital i procent af vægtet risikoeksponering i alt</i>					
Indtjening:					
Egenkapitalforrentning før skat	20,2%	2,3%	8,0%	1,5%	1,2%
<i>Resultat før skat i procent af gennemsnitlig egenkapital</i>					
Egenkapitalforrentning efter skat	15,6%	2,1%	6,6%	1,7%	1,2%
<i>Resultat efter skat i procent af gennemsnitlig egenkapital</i>					
Indtjening pr. omkostningskrone	kr 1,62	kr 1,07	kr 1,27	kr 1,05	kr 1,04
<i>Indtægter incl. kursreguleringer divideret med udgifter incl. nedskrivninger</i>					
Afkastningsgrad	1,8%	0,2%	0,8%	0,2%	0,1%
<i>Resultat divideret med aktiver i alt</i>					
Markedsrisiko:					
Renterisiko	1,9%	2,2%	3,1%	1,7%	2,7%
<i>Den del af kernekapitalen, der tabes ved en stigning i renten på 1%-point</i>					
Valutaposition	2,2%	0,7%	1,0%	0,7%	0,7%
<i>Uafdækkede valutapositioner i procent af kernekapitalen</i>					
Likviditetsrisiko:					
LCR nøgletal (Liquidity coverage ratio)	2389,8%	1074,7%	1508,7%	1348,6%	1687,3%
<i>Beholdning af likvide aktiver i procent af netto outflow over 30 dage</i>					
NSFR (Net Stable funding) *	220,1%	206,2%	175,8%	n/a	n/a
<i>Beholdning af tilgængelig stabil finansiering i forhold til behovet over en tidshorisont på et år</i>					
<i>* NSFR blev pr. 30. juni 2021 et lovkrav, og derfor er der ingen sammenligningstal</i>					
Udlån plus nedskrivninger herpå i forhold til indlån incl. puljer	51,5%	51,1%	53,1%	51,3%	54,2%
<i>Udlån + nedskrivninger i procent af indlån</i>					

Kreditrisiko:**Udlån i forhold til egenkapital***Udlån ultimo året divideret med egenkapital ultimo året***Årets udlånsvækst ****Stigning i udlån fra primo til ultimo året*** Stigningen i 2019 skyldes primært sammenlægningen med Andelskassen Oikos***Summen af store eksponeringer***Summen af store eksponeringer i procent af egentlig kernekapital efter fradrag.**De 20 største eksponeringer større end 3 mio. kr. medregnes***Akkumuleret nedskrivningsprocent***Nedskrivning på udlån og hensættelse på garantier i procent af udlån + nedskrivninger + garantier + hensættelser***Årets nedskrivningsprocent***Årets nedskrivninger i procent af**udlån + nedskrivninger + garantier + hensættelser*

	2023	2022	2021	2020	2019
Udlån i forhold til egenkapital	3,5	3,8	3,6	3,5	3,4
Årets udlånsvækst *	8,9%	7,1%	9,7%	5,8%	48,0%
Summen af store eksponeringer	127,3%	119,0%	134,7%	137,1%	128,0%
Akkumuleret nedskrivningsprocent	1,2%	1,7%	1,8%	2,7%	2,7%
Årets nedskrivningsprocent	0,4%	0,1%	-0,2%	0,2%	0,3%

Beløb i 1.000 kr.

Udlån, nedskrivninger, garantier og hensættelser**Vægtede poster i alt****Egentlig kernekapital efter fradrag****Kapitalgrundlag****Egenkapital**

Udlån, nedskrivninger, garantier og hensættelser	418.426	395.566	378.077	334.759	300.605
Vægtede poster i alt	351.715	304.188	319.557	297.130	278.002
Egentlig kernekapital efter fradrag	79.804	67.183	59.592	53.228	55.660
Kapitalgrundlag	86.141	75.183	67.502	61.228	55.660
Egenkapital	86.194	73.705	72.157	67.542	66.038

Direktøren tager også gerne en snak med kunderne om både økonomi, sponsorer m.v.

Medarbejdere

Hovedkontoret, Astrup

Daglig ledelse

Jan Kirkensgaard
Direktør

Birgitte Petersen
Underdirektør

Bjarne Christensen
Rådgiver

Privat- og erhvervsrådgivning

Privatrådgivning

Laila Frandsen
Rådgiver

Vibeke Tagmose Lundsryd
Rådgiver

Maja Tylvad
Rådgiver

Finanselev

Andreas Johnsen
Finanselev

Ekspedition

Yvonne Lystbæk
Kundemedarbejder

Helle Damgaard Larsen
Kundemedarbejder

Helle Skovdal
Kundemedarbejder

Back office

Lene Vind Gregersen
Sagsbehandler

Administration og regnskab

Hanna Christensen
Administrationsmedarbejder

Mona Nielsen
Administrationsmedarbejder

Compliance og Risiko

Kevin Toftegaard Ehmsen
Jurist

Hvidvask

Tine Thomsen
Hvidvaskansvarlig

Afdelingen, København

Privatrådgivning

Henrik Mouridsen
Rådgiver

René Poulsen
Rådgiver

Ishu Bhutta
Kundemedarbejder

Repræsentantskab Valgkreds Vest

Valgt den 23. marts 2021

Tømrermester Karl Ejler Andersen, Skjern *
Selvstændig Niels Ladekjær, Videbæk
Elektriker Jan Vestergaard, Sædding
Økonomichef Merete Bilberg, Astrup *
Gårdejer Jørgen S. Madsen, Astrup
Gårdejer Jakob Bonde, Sdr. Felding

Valgt den 23. marts 2022

Uddannelsesleder Poul Fomsgård Jensen,
Astrup
Production Manager Henrik Engell Petersen,
Ejstrup *
Production Manager Steen Dammark Nielsen,
Hanning *
Bogholder Lise Bank Bonde, Borris *
Senior Finance Manager i AFI Carsten Olsen,
Herning
Forsikringsmægler Mogens Therkildsen,
Astrup

Valgt den 20. marts 2023

Jordbrugskontrollør Morten Højbo Jansen,
Sunds *
Bestyrer Jørgen Povlsen, Snejbjerg
Selvstændig Carsten Nørgaard Mouridsen,
Ejstrup
Landmand Lars Kjærgaard Pedersen, Møborg
Rådgiver Rikke Sig Hansen, Sabro
Selvstændig Jørn Riber, Varde

* Medlem af bestyrelsen

Andre ledelseshverv Valgkreds Vest

Øvrige bestyrelses- og direktionposter:

Karl Ejler Andersen

- Stensbo Huse ApS
- Stensbo Ejendomme ApS
- Karl Ejler Andersen Holding ApS

Henrik Engell Petersen

- Naturværkstedet (ophørt pr. 31.12.2023)
- First Class Mink Consulting ApS

Jan Kirkensgaard

- Familien Kirkensgaard Holding ApS

Repræsentantskab Valgkreds Øst

Valgt den 23. marts 2021

Formand Ivor Palmer Jørgensen,
København Ø
Projektleder Mathilde Heegaard Bausager,
Vejle

Valgt den 15. marts 2022

Direktør Kim Valbum Rasmussen, Slagelse *
Direktør Stephan Viftrup, København S

Valgt den 13. marts 2023

Rådgiver Jørgen Thomsen, Roskilde
Projektkonsulent Kristine Kaaber Pors,
København NV

Andre ledelseshverv Valgkreds Øst

Øvrige bestyrelses- og direktionposter:

Kim Valbum

- Formand og sekretariatsleder –
Kølebranchens Miljøordning, KMO

Revision:

Beierholm

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Voergårdvej 2, 9200 Aalborg SV

FASTER

Oikos

Hovedkontor

Højevej 18, Astrup
6900 Skjern

Telefon: 9648 7000
www.faster.dk
info@faster.dk

Afdeling

Ved Stranden 20, 1. sal
1061 København K

Telefon: 3336 2332
www.oikos.dk
oikos@faster.dk

Åbningstider:

mandag, tirsdag, onsdag
og fredag kl. 10.00 – 16.00
torsdag kl. 10.00 – 17.00
eller efter forudgående aftale

Telefontid:

mandag, tirsdag, onsdag
og fredag kl. 10.00 – 16.00
torsdag kl. 10.00 – 17.00

Vi er et selvstændigt pengeinstitut undergivet Lov om finansiel virksomhed og dermed under tilsyn af Finanstilsynet.

Faster Andelskasse

CVR-nummer: 2176 9916